

Den Styrkede Læreplan

- **BØRNEHUSET EMDRUP/SØGÅRD, KLYNGE NB G
2021/2022**

KLYNGE NBG

STUDSGAARDEN | STUDSGAARDSGADE 55, 2100 KBH Ø

BØRNEHUSET REGNSKOVEN | STRØDAMVEJ 28, 2100 KBH Ø

BØRNEHUSET EMDRUP/SØGÅRD | EMDRUP VÆNGE 194B, 2100 KBH Ø

BØRNEHUSENE VED SKOVEN | RYMARKSVEJ 11, 17, 19, 125, 2900 HELLERUP

INDHOLD

Indledning.....	2
Udarbejdelsen af læreplanen	2
Barnesyn - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	4
Dannelse og børneperspektiver - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	3
Leg - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	4
Læring - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	8
Børnefællesskaber - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	3
Pædagogisk læringsmiljø - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	4
Samarbejde med forældre om børns læring - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	5
Børn i udsatte positioner - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	4
Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen - <i>det fælles pædagogiske grundlag</i>	4
Inddragelse af lokalsamfundet - <i>øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan</i>	3
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø - <i>øvrige krav til den pædagogiske læreplan</i>	3
Alsidig personlig udvikling - <i>de seks læreplanstemaer</i>	4
Social udvikling - <i>de seks læreplanstemaer</i>	2
Kommunikation og sprog - <i>de seks læreplanstemaer</i>	3
Krop, sanser og bevægelse - <i>de seks læreplanstemaer</i>	2
Natur, udeliv og science - <i>de seks læreplanstemaer</i>	4
Kultur, æstetik og fællesskab - <i>de seks læreplanstemaer</i>	3
Pejlemærker	4
Dokumentation.....	1
Evaluering	1
God arbejdslyst!	1

INDLEDNING

Dette er den pædagogiske læreplan for Børnehuset Emdrup/Søgård. Først vil der komme en kort beskrivelse af dagtilbuddet og herefter beskrives hvordan vi arbejder ud fra de forskellige temaer, der fremgår af den nationale styrkede pædagogiske læreplan.

Børnehuset Emdrup/Søgård består af to selvstændige integrerede daginstitutioner, der begge hører under den samme pædagogiske ledelse. Institutionerne arbejder ud fra de samme værdier og pædagogiske fundament, men rent fysisk fremstår institutionerne forskellige.

Søgård holder til på en stor firlænget gård, hvortil der hører to store fantastiske og naturlige haver og en skøn gårdhave. Søgård er en mindre enhed, der rummer 22 vuggestuebørn og 42 børnehalebørn fordelt i hver deres afdeling. Vuggestuen og børnehaven har hver deres dejlige grønne have, hvor der er masser af plads til fysisk udfoldelse. Der er rig mulighed for at finde på kreative lege, klatre i træer, finde insekter, passe urtehaven, gå balancegang, hjælpe med at passe vores søde kaniner kun fantasien sætter grænser.

Emdrup er et arkitektonisk flot hus og har både nogle dejlige indendørs arealer og en motorisk udfordrende grøn legeplads med plads til at klatre i træer, tage en gyngetur, løbe og hoppe, køre mooncars, fordybelse og meget mere. Emdrup er normeret til 60 vuggestuebørn og 66 børnehalebørn. Selvom det kan lyde af mange børn i et hus opleves det ikke sådan, da huset er opdelt i 4 afdelinger, hvor 1 vuggestuegruppe og 1 børnehalegruppe arbejder tæt sammen i såkaldte familiestuer. Familiestuetankegangen betyder, at de vuggestuebørnene lærer af de større børnehalebørn og omvendt lærer børnehalebørnene at tage hensyn og de vokser af at være de store.

Institutionerne har en fælles venteliste, som man skriver sig op på gennem Københavns kommune. Hvis man har et ønske om at ens barn skal starte i bestemt enhed, anbefaler vi, at man kontakter institution, når man har fået tilbudt en plads. Vi vil så vidt det er muligt sørge for, at man får sit ønske opfyldt.

DOKUMENTETS OPBYGNING OG INDHOLD

UDARBEJDELSEN AF LÆREPLANEN

I Børnehuset Emdrup/Søgård har vi med udgangspunkt i den skabelon som vi har lavet i klynge NB G, udarbejdet læreplanen. Temaerne har vi diskuteret i grupper, og hver gruppe har efterfølgende udfyldt det gennemgående tema. Herefter har ledelsen gennemlæst temaerne og har stillet spørgsmål og kommentarer ind til dem, hvorefter gruppen har drøftet kommentarerne og færdiggjort temaet. Dette er vi stadig i gang med. Planen er at en ny gruppe vil læse det færdigarbejdede tema for herefter at komme med deres nedskrevne tanker og refleksioner ind i dem. På denne måde vil hvert tema blive diskuteret af flere medarbejdere hvormed vi sikrer en ensrettet implementering af vores pædagogiske grundlag. Denne udgave af den styrkede læreplan, er dermed et foreløbigt udkast. Det færdige produkt vil være klar til juli 2020.

Det fælles pædagogiske grundlag

- *9 Tematikker*

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 2

INSPIRATION TIL DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE MED BARNESYNET

FN's Børnekonventions fokus på barnets ret til leg og medbestemmelse står centralt i danske dagtilbud. Det betyder, at dagtilbuddene er forpligtede til at give børn medbestemmelse og skabe læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver, og hvor den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, som værner om børnenes initiativ, fantasi og virkelyst.

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner danske dagtilbud om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. I danske dagtilbud er der fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

De danske dagtilbud skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor et nært og tillidsskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at

kunne lære og udvikle sig. Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale og ledelsen må skabe organisatoriske rammer og et læringsmiljø, der muliggør, at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer. Børn ses som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, det pædagogiske personale er ansvarlige for. Børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde – når der er tale om både planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer. Derfor er det vigtigt, at barnet føler sig set og forstået, og at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme. Legen og legende, nysgerrige tilgange er udgangspunktet for de processer, som barnet indgår i, og som det pædagogiske personale har ansvaret for at rammesætte. Læreplanen skal understøtte, at dette fokus fastholdes i det pædagogiske arbejde.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "BARNESYN"

Under jeres arbejde med temaet "Barnesyn" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/børneperspektiver-0

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "BARNESYN"

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

For at kunne imødekomme børnenes krav i dagligdagen, må vi som fagpersoner gøre os bevidste om vores egen rolle både individuelt og kollektivt, så vi kan fungere som en homogen arbejdsplads, hvor der er plads til refleksion, sparring og åbenhed for blandt andet konstruktiv kritik.

Vi mener at en af de vigtigste forudsætninger for at være en bevidst rollemodel, er at vi skaber den gode relation til det enkelte barn og at vi besidder evnen til at se det som et selvstændigt individ.

KAMERATESTEN¹ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne er nærværende, nysgerrig på barnet og dets baggrund og bevæggrund for dets ageren.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Børnene er harmoniske, de føler sig set, hørt og forstået. Dette vil automatisk reducere konflikter børnene imellem og dermed også støjniveauet.

Børnene møder overskud, imødekommende og rolige voksne. Omgivelser der byder på ro, giver børnene mulighed for at fordybe sig i aktiviteter og lære nye ting/færdigheder.

Den form for nærvær skaber plads til fordybelse og læring.

¹ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Vi deler børnene op i grupper. Dette sker allerede efter vores morgensamling, for at bevare roen på stuerne. Når børnene er delt op, går vi hver især i gang med dagens aktiviteter, lege og udfordringer. Vi sørger hele tiden for at skabe trygge rammer, overblik og forudsigelighed i dagligdagen.

Denne form for praksis gør det også muligt for os at have ekstra fokus på de børn, der er udsatte og/ eller fylder meget. Når vi deler børnene op i de forskellige grupper, giver det os mulighed for at tage ekstra hånd om især det barn, som har det svært og det profiterer alle børn af, da dette reducerer støj og konflikter i dagligdagen. Desuden har alle børn mulighed for at blive set og hørt, når ikke hele flokken er samlet.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNEDE I FORHOLD TIL EMNET

- At blive set
- At blive hørt
- - og mødt med forståelse!!

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelses- proces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 2

HVAD INDEBÆRER KRAVET?

Dagtilbuddene skal fremme børns dannelse, hvor begrebet dannelse refererer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske.

Dannelse refererer både til det pædagogiske formål, til pædagogisk indhold og form. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i den daglige pædagogiske praksis, så børnene oplever at medvirke i og have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det dannende indhold skal være meningsfuldt, udfordre barnet og være afsæt for børnenes måder at begribe og handle på i en digitaliseret og global verden. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 7, stk. 1)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIVER"

Under jeres arbejde med temaet "Dannelse og Børneperspektiver" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/børneperspektiver-0

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIVER"

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

Det fælles tredje vil være en god indgangsvinkel at bruge i praksis. Det betyder at der en voksen tilstede med en børnegruppe, som leger med biler, i den sammenhæng vil bilerne være det fælles tredje og dermed danne rammen for den pædagogiske aktivitet, samt understøtte samspillet så der ikke bruges magt, men derimod struktur. I denne sammenhæng henviser vi til Berit Bae's definition af magtbegrebet. Vi mener nemlig det er vigtigt, at den voksne ikke bruger sin position som en magt, men derimod som et pædagogisk redskab.

Den tager ikke højde for de børn, som har behov for noget andet, altså børns forskellighed. Deltagelsesmulighed er altså ikke lige for alle, og dermed bliver læringen ikke den samme. Børnene vil dermed ikke møde de samme rammer ude i verden, som vi skaber for dem i institutionen. Derfor er det vigtig at vi skaber lige og udviklende rammer for alle børn i dagtilbuddene. Når vi taler fællesskab, forholder vi også til flertallet, men der skal også være fokus på, hvordan vi kan støtte op om den enkelte.

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Vi har en stor rolle i børnenes liv. Vi som pædagoger/medhjælper, er i den grad med til at påvirke barnets udvikling, fordi vi både passer dem, opdrager dem og præger syn på hvordan man bliver et godt menneske. Nogle forældre kan have sværere ved forælderrollen end andre, og de får måske ikke sat ligeså tydelige grænser, hjemmefra og vi nogle gange kunne ønske os. Derfor bliver derfor også vores opgave i den institutionelle ramme at være vejvisere både for børnene, men også for forældrene. Vi føler der er en meget høj forventning til hvad vi skal lære børnene imens vi "Passer dem".

- Det er en rutsjebane for de voksne fordi vi hele tiden står imellem at sætte grænser og være den gode anerkendende voksne

Pædagoger og medhjælperes roller er at finde en balancegang set ud fra børneperspektiv, både i forældresamarbejdet og i dagens gang, med planlagte samt spontane aktiviteter. Vi skal vise at vi hører forældrene, altså lære dem at navigere i rammerne i vores institution, så de får en følelse af indflydelse, fordi det giver tryghed og mulighed for at danne deres børn i fællesskab. Dømmekraft er en vigtig ressource i vores daglige arbejde og det er omdrejningspunktet for et godt børnedemokrat, hvor vi som voksne læser

børns behov. Det kræver at man er tydelig i kommunikationen både overfor forældre og børn, samt kollegaer.

KAMERATESTEN² – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Der er samling på stuen: Børnene må på skift vælge en sang de gerne vil synge, rammen er sat om samlingen og børnene ved at det går på tur fordi de har øvet det. Forudsigeligheden er vigtig fordi den skaber forudsigelighed i en hverdag der ikke altid er 100 % struktureret, det skaber også tryghed. Når et barn tør at vælge en sang er det fordi barnet mærker tryghed i sin deltagelse.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Når børn har medbestemmelse, føler de sig inkluderet i den enkelte aktivitet.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Nede i børnehaven er der en dreng som tit er lederen i gruppen, vi kalder ham for blå dreng. Blå dreng fører ofte an, fordi han hurtigtænkende og er aktiv deltagende i sine egen verden. Da de andre børn ikke er ligeså hurtigtænkende, har de ofte svært ved at følge med og ellers følger de blå dreng. For at skabe en mere ensartethed med plads til forskellighed i børnegruppen, deler de voksne børnene op i mindre grupper og taler med børnene om at man gerne må sige fra og hvordan man gør det, hvis man ikke har lyst til at fortsætte en leg. Ude i grupperne kommer der nogle gode snakke, hvor børnene selv spiller ind med ideer til hvad man kan gøre, hvis man havner i sådan en situation.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

Det vigtigste er at børnene har nogle gode relationer til voksne, som kan vise dem vejen. Det skaber tillid og tryghed.

Det vigtigste for børn er at få et godt selvværd, fordi det er grundfundamentet for troen på sig selv og det er vigtigt det med at vokse op med en tro på, at man godt selv kan.

² Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

ANDET

Vi voksne og de institutionelle rammer skal kunne rumme deres forskellighed og give plads til den.

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

Vi ønsker at flere voksne skal gå i børnehøjde og se det fra deres perspektiv og sætte sit personlige behov til side. Alle har deres egen habitus, men vi ønsker at man skal fokusere endnu mere på sin faglighed og erfaring kontra personlighed. Man skal ikke udelukke sin personlighed, men være mere åben overfor nye vaner og tiltag og skabe et bedre pædagogisk grundlag for vores handlinger. Det betyder i praksis at du som voksen godt kan forlænge lege, hvis børnene leger godt og ikke bare stoppe den fordi de skal noget andet, som er forudbestemt. I så fald bliver lege meget kontrolleret og giver ikke plads til de børn som skal bruge længere tid end de andre, på at komme i gang med legen.

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

LEG

*- det fælles pædagogiske grundlag***§ HVAD SIGER LOVEN?**

- Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 2**INSPIRATION TIL AT UNDERSTØTTE LEGEN**

Børns spontane og selvorganiserede leg skal både anerkendes og respekteres og gives betydelig plads i hverdagen i dagtilbuddene. Det pædagogiske personale har samtidig et ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Det pædagogiske personale kan fx løbende vurdere, om det er nødvendigt at rammesætte legen, så alle børnene trives i legen, prøver nye roller og sociale kombinationer og har en (positiv) oplevelse af at være med.

Rammesatte legeaktiviteter kan fx tage udgangspunkt i, at børn og voksne sammen reflekterer over, hvordan legen kan udformes og udvikles. Pædagogiske legeaktiviteter- åbner også mulighed for at inddrage de børn, der eventuelt står uden for legen.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "LEG"

Under jeres arbejde med temaet "Leg" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

EMU: <https://www.emu.dk/modul/leg>

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "LEG"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Helt overordnet skal de grundlæggende fysiske rammer for leg være til stede med indrettede legestationer der indbyder/inspirerer/opfordrer til leg. Det er derfor den voksnes opgave at sørge for at de grundlæggende fysiske betingelser kontinuerligt er til stede både i forhold til den frie leg og de planlagte aktiviteter i daginstitutionen.

Den voksne bærer selv ansvaret for at reflektere over sin egen rolle i forhold til børnenes leg og løbende vurdere hvor meget man skal intervenere/styre legen. Den frie, fælles fantasileg får oftest ikke rum til at udvikles på børnenes præmisser hvis den voksne unødigt "blander" sig. Når det er sagt, kan den frie leg dog kun fungere uden voksenstyring hvis alle deltagende børn har de nødvendige ressourcemæssige forudsætninger for at kunne lege selv. Det er derfor vigtigt at den voksne træder til med igangsætning og inddragelse af de børn der ikke selv evner at komme med i en leg, samt guide/styre selve legen, så snart man vurderer at det er påkrævet.

Den voksne skal således konstant have øje for de enkelte børns behov for styring/guidning, vurderet ud fra den voksnes kendskab til barnet og dets kompetencer og udfordringer, herunder barnets aldersmæssige, sociale, sproglige såvel som alsidige personlige udviklingstrin.

KAMERATESTEN³ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Konkret episode: En gruppe børn leger samling hvor to af børnene leger de voksne på stuen og beder de andre børn sætte sig i en rundkreds og række hånden i vejret hvis de vil vælge en leg de skal lege. Et af børnene er meget styrende og dikterer hvad de andre børn skal, men den voksne indser at det faktisk er en del af legen og ikke udtryk for dominerende adfærd og undlader derfor at blande sig, men sætter sig i stedet passivt ned. Med andre ord: Den voksne undlader at styre legen da vedkommende kan se at legen inkluderer børnene på lige vilkår, idet børnene leger indenfor nogle fastsatte rammer og i roller de kender fra deres dagligdag og derfor bringer med ind i legen.

Med andre ord: Den voksne undlader at styre legen da vedkommende kan se at legen inkluderer børnene på lige vilkår, idet børnene leger indenfor nogle fastsatte rammer og i roller de kender fra deres dagligdag og derfor bringer med ind i legen.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Når børnene selv formår at igangsætte og blive i lege, der er inkluderende, og som kræver minimal indblanding fra de voksne.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

En gruppe børn er i gang med en god far-mor-børn-rolleleg. Der er mange børn involveret i forskellige roller i legen, og på overfladen kan det virke kaotisk. Men den voksne vælger at udsætte en kommende samling fordi han/hun vurderer, ud fra sin erfaring og kendskab til børnene, at legen er inkluderende og giver plads til mange børn, og at den vil gå i opløsning og ikke kan genoptages hvis den afbrydes af samlingen.

Den voksne har observeret at en pige, som ellers er meget social og ofte leger med andre, udelukker andre børn hver gang hun leger med dukker. Den voksne sætter sig ned ved siden af og spørger om pigen ikke har lyst til at invitere andre børn med i legen. Det siger pigen at hun har, men at det ikke må være to af drengene, da hun er bange for at de driller. Den voksne spørger om de ikke skal prøve at invitere to andre piger med i legen, hvis den voksne lover at blive sammen med dem og sikrer at de ikke tager legetøjet. Det vil pigen gerne, og efter et par minutter, hvor flere børn deltager i legen, kan den voksne trække sig fra legen.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

³ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

Da leg er af grundlæggende betydning for børns generelle udvikling, læring og trivsel, er det altafgørende at børn deltager i leg i et fællesskab med andre børn – det er derfor de voksnes ansvar at dette sker.

ANDET

Udover at alle børn deltager i leg, er det vigtigt at vi bruger den voksenstyrede leg og de dagligdags gøremål/rutiner til at give de mere passive/tilbageholdende børn en central/styrende rolle således at både de selv og andre oplever at de kan byde ind med noget.

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 2

INSPIRATION TIL DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE MED BØRNS LÆRING

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner. De lærer ved at opleve nyt og ved at opleve, at de fx kan bidrage til at ændre på regler og finde innovative og kreative løsninger på udfordringer i sammenhænge, de indgår i fællesskab med andre børn og voksne. Børns læring fremmes af at turde begå fejl, famle og slippe fantasien løs. Det betyder, at det pædagogiske personale skal skabe et alsidigt, inddragende- og trygt læringsmiljø, der fremmer sådanne eksperimenterende kompetencer samt lyst til at lære og opleve mere – også efter dagtilbudstiden.

Læring i dagtilbud er meget mere end fx tilegnelse af kulturelle værdier, kundskaber, færdigheder og handlemønstre. Læring i dagtilbud sker i en vekslen mellem blandt andet børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutine-situationer som fx frokosten. Det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Dagtilbuddene er kun én blandt flere arenaer for børns læring og udvikling, hvor hjemmet er den mest centrale og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Børnene skal derfor have mulighed for i dagtilbuddet at behandle og eksperimentere med deres erfaringer fra hjemmet og andre arenaer. Derudover er det vigtigt, at børn får mulighed for at få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, nærmiljø, kultur og samfund, ligesom der skal være fokus på at fremme både nonkognitive og kognitive kompetencer.

Det pædagogiske personale skal bruge børnenes lege- indhold som pejlemærker for, hvad der optager dem, hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og hvad der derfor er oplagt at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter sammen. Det kan fx ske, at børn savner fælles erfaringsgrundlag at lege ud fra. Eller at børnene fx leger de samme lege hele tiden, uden at der sker en udvikling, eller at de ikke lykkes med at skabe fordybende fantasilege, men kun gør ansatser til fælles leg. Eller at et barns manglende verbale sprog er en barriere for at udtrykke følelser eller behov. I forhold til at understøtte et fælles erfaringsgrundlag kan det pædagogiske personale støtte børnene i deres adgang til en stadig større erfaringsverden og mere direkte, ved at det pædagogiske personale indimellem deltager i børnenes lege. Dermed inspirerer det pædagogiske personale børnene til at tage legen andre steder hen. Samtidig må det pædagogiske personale systematisk have fokus på de børn, der ikke af sig selv indgår i legene og

aktiviteterne eller altid har den samme rolle i lege og aktiviteter. Det pædagogiske personale har -ansvaret for, at -børnene får mangfoldige og rige erfaringer med lege og andre aktiviteter.

Når det pædagogiske personale i dagtilbud målrettet arbejder med børnenes læring inden for fx bæredygtighed, digitalisering,

naturfænomener, kultur eller lignende, skal den pædagogiske tilgang være baseret på en legende og eksperimenterende tilgang, for at læringens indhold og form giver mening for børnene.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "LÆRING"

Under jeres arbejde med temaet "Læring" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/det-brede-læringssyn

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "LÆRING"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksne rolle er at fremme børns læring gennem leg og ved at igangsætte læring med børnene blandt andet inden for de forskellige læreplanstemaer. Derudover er den voksne rolle at strukturere hverdagen, således rutinerne bliver en vigtig pædagogisk læring for børnene.

KAMERATESTEN⁴ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne vil skabe en hverdag hvor der er plads til planlagte aktiviteter, fri leg og voksenstyrede lege. Den voksne vil lytte til børnenes ideer og bygge videre på dem.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Børnene vil opleve at det bliver en del af et socialt fællesskab med, når der kommer flere børn med i legen. Barnet vil udvikle sine sociale kompetencer og lære hvordan man indgår aftaler/socialt spilleregler. Barnet vil udvikle sig rent personligt, da det oplever at de andre børn gerne vil det.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

⁴ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

Et børnehavebarn har svært ved at komme ind i en leg og går rundt i hånden med en voksen. Den voksne er opmærksom på barnets udfordring og spørger barnet om de ikke skal lege købmand. Barnet og den voksne går i gang med at stille varer frem, kort tid efter kommer der 2 børn forbi og spørger om de må være med. Det må de gerne, rollerne aftales og den voksne trækker sig langsomt fra legen, men er stadig opmærksom på at understøtte barnet, der havde svært ved at finde nogle at lege med. Så den voksne holder sig i nærheden og guider børnene, hvis der opstår uoverensstemmelser.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

BØRNEFÆLLESSKABER

- det fælles pædagogiske grundlag

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 2

INSPIRATION TIL DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE MED BØRNEFÆLLESSKABER

I dagtilbud indgår børn i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne. De konkrete børn og det pædagogiske personale, der er til stede i dagtilbuddet, er fælles om at skabe det sociale rum, hvorigennem de enkelte børn lærer og udvikler sig. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale i dagtilbuddet. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt -deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige

positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Forældrene har et medansvar, som betyder, at forældrene indgår i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger. I det pædagogiske arbejde med den pædagogiske læreplan arbejdes der med sammenhænge mellem børnenes perspektiver, mulighederne og begrænsningerne i det sociale rum og de pædagogiske målsætninger. Dagtilbuddets børnefællesskaber skal også skabe rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "BØRNEFÆLLESSKABER"

Under jeres arbejde med temaet "Børnefællesskaber" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/samspil-og-relationer

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "BØRNEFÆLLESKABER"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Det er den voksnes primære opgave at være opmærksom på, at læring og dannelse er en social udveksling, hvor børn lærer og erfarer sig selv i de sociale samspil, som de er en del af.

Det er også de voksnes primære opgave, at guide og hjælpe børnene, i de situationer, hvor fællesskabet og legen byder på udfordringer, som de ikke er i stand til at løse selv. Her er det dog vigtigt at skabe en balance mellem det som børnene oplever og det, som vi oplever, som voksne. Det er vigtigt at skabe rum og plads til at børnene har mulighed for at erfare sig selv i forskellige situationer, hvor de mærker både sine/hinandens grænser, nysgerrighed og udvikler sine sociale kompetencer.

KAMERATESTEN⁵ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne forholder sig nysgerrig og iagttagende til børnefællesskaber. Alt afhængigt af hvor barnet befinder sig, udviklingsmæssigt, fremstår den voksne tydelig i sin fremtoning og skaber tydelige fysiske rammer, er nærværende og opmærksomme. De voksne tager udgangspunkt i børnenes egen evne til at forstå sig selv og omverden. Den voksnes indgriben i børnefællesskaber bør dog altid være velovervejet og forgå på en rolig og tålmodig måde, hvor alle børn føler sig set, hørt og forstået.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNEDE?

Når børnene trives, skabes der ro på stuerne, både i forhold til de planlagte aktiviteter, under samlinger og i forhold til fri leg, som netop er forudsætning for at børn har mulighed for at skabe børnefællesskaber. Denne form for flow vil fremstå tydeligt i dagligdagen og spejle sig i de pædagogiske rammer, hvor forståelsen for børnenes udvikling er taget i betragtning i dagligdagen

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

⁵ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

1. Rammer: vi befinder os i aktivitetsrummet, som bruges til fysisk aktivitet, som bevægelse, rytmik, forhindringsbane, hvor der ikke er noget legetøj. Børnene danser og der er en pædagog tilstede. En anden voksen befinder sig i rummet ved siden af, hvor der ikke er nogle børn. Barnet kommer ud, forbi den voksne og siger at hun har brug for en pause. Hun er ikke ked af det, blot lidt fyldt og overvældet af støj. Hun sætter sig på madrassen og leger lidt for sig selv, hvilket hun få lov til. Barnet vender tilbage til aktivitetsrummet kort tid efter.
Vi bruger dette eksempel for at tydeliggøre vigtigheden af at også kunne trække sig ud af fællesskabet, hvor det er tilladt at mærke sig selv og sine behov. Dette eksempel på børnefællesskabet rummer alle aspekter af børnenes behov og egen flow, hvor hverdagen byder på mange oplevelser.
2. En dreng med særlige behov er kommet med i en aktivitetsgruppe på 6 børn, hvor de skal male sig selv på et stort stykke papir. Drengen flakker rundt, kravler op på møbler, dasker/slår til de andre børn og er højtråbende, tydevis begejstret over det der skal til at ske. Børnene fortæller straks den voksne hvad drengen er i gang med, hvor de udtrykker deres frustrationer. Den voksne reagerer straks, tager drengen i hånden og kalder på børnene, så de lige kan samles kort. Hun spørger om alle glæder sig og dette udløser en stor glade og højt råb fra alle børn.
Derefter spørger den voksne drengen, hvor meget han gælder sig og drengen siger, at han glæder sig helt op til himmelen og tilbage igen! Derefter spørger den voksne hvordan man gør det? Drengen får lov at vise dette ved at gå på tær, hoppe, tage armene op over hovedet og dreje rundt om sig selv. Dette får de andre børn til at gøre det helt det samme, sammen med drengen.
Børnenes opmærksomhed på drengen ændrede sig fra negativt til positivt på ganske kort tid, hvorefter den voksne skabte ro igen og uddelte papir og farveblyanter til børnene.
Her skaber den voksne rammer for et børnefællesskab, hvor der er plads til at rumme alle børnenes individuelle måder at opleve sig selv på. Denne situation rummer alle aspekter af børnenes oplevelser, følelser og erfaringer af sig selv og hinanden.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNE I FORHOLD TIL EMNET

At børnene har voksne omkring sig, der evner at udføre de velovervejede pædagogiske retningslinjer, som er vedtaget i institutionen.

At børnene få lov at erfare, opleve og mærke sig selv, i dagligdagen, samt at de føler sig trygge og rummet nok til at udtrykke sig selv, i enhver givende situation.

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

Vi kan blive bedre til at observere børnene. I stedet for at bryde ind i en konflikt.

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ - det fælles pædagogiske grundlag

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 3

HVAD INDEBÆRER KRAVET?

Med pædagogisk læringsmiljø forstås et miljø, hvor der med afsæt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal være baseret på et samspil mellem strukturelle parametre som personalets uddannelse og kompetencer, børnegruppernes størrelse, fysiske rammer, normering, digitale redskaber, den æstetiske udformning mv. og en række proceselementer som det empatiske samspil med de andre børn og det pædagogiske personale, udfordrende dialoger og situationer, forældresamarbejdet og hverdagens rytme mv. Den pædagogiske læreplan skal understøtte og tydeliggøre samspillet mellem disse forhold.

Ved etablering af et pædagogisk læringsmiljø i dagtilbud vil det være en forudsætning, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende har blik for, hvordan praksis kan ramme- sættes, organiseres og tilrettelægges, så børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig.

Det vil fx have stor betydning for børnenes sociale udvikling, at der er et miljø, hvor barnet støttes i

at sige fra og til og indgå i både kendte og nye sammenhænge med andre børn, ligesom det har stor betydning for barnets kommunikative og sproglige udvikling, at der er et rigt sprogligt miljø i dagtilbuddet, hvor personalet er bevidst om at indgå i længere dialoger med børnene, stille åbne spørgsmål og kontinuerligt sætte ord på alt det, der sker i hverdagen i forbindelse med såvel pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner med børnene som frokost, oprydning mv.

Når det pædagogiske personale skal etablere pædagogiske læringsmiljøer, indebærer dette også, at personalet skal gøre sig pædagogisk-didaktiske overvejelser om et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen

Det er et krav, at det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal være til stede hele dagen.

Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som fx bleskift, frokost, oprydning, når børnene tager tøjet på og af i garderoben mv., skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det indebærer, at børnenes læring ikke er afgrænset til halvanden times pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted gennem hele dagen.

At etablere et pædagogisk læringsmiljø i de daglige rutiner i dagtilbuddet vil fx handle om at tale med barnet, mens det får skiftet ble, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og

sproglige udvikling, at barnet støttes i selvhjulpenhed ved at tage flyverdragt på i garderoben, at barnet lærer at tage hensyn til andre ved frokosten som en del af arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling og sociale udvikling mv.

Det pædagogiske læringsmiljø skal altid tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 3)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "LÆRINGSMILJØ"

Under jeres arbejde med temaet "Læringsmiljø" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/pædagogisk-læringsmiljø

I forhold til at etablere et godt pædagogisk læringsmiljø hvor der er plads til planlagte pædagogiske aktiviteter, spontane aktiviteter, daglige rutiner, regler og rammer er det vigtigt, at alle de voksne på stuen er enige og er med til at fastholde dem. Vi mener også at det er vigtigt, at man bruger en didaktisk model til at reflekterer og evaluere det pædagogiske arbejde således man er sikker på, der bliver skabt det rette læringsmiljø for børnene.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Kilde: <https://arkiv.emu.dk/modul/p%C3%A6dagogisk-l%C3%A6ringsmilj%C3%B8>

UDARBEJDELSEN AF TEMAET "LÆRINGSMILJØ"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

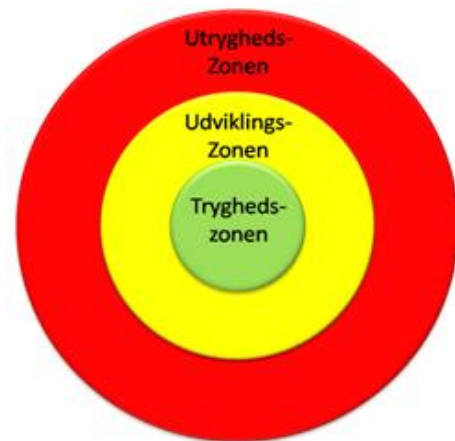
ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

I forhold til pædagogiske læringsmiljøer mener vi, at det ville give mening at snakke om Reggio Emilia i forhold til Rummets betydning. Det er vigtigt, at vi indretter vores stuer i forhold til den læring vi ønsker for børnene. Vi har også valgt Vygotskji, zonen for nærmeste udvikling, da det er pædagogen som guider (viser vej) og skaber rammerne, og dermed opbygger tillid, så barnet føler sig tryk og derved udvikler sig.

kilde:

https://www.google.dk/search?q=zonen+for+n%C3%A6rmeste+udvikling&rlz=1C1CHWA_daDK583DK594&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwimt5bMnLbiAhXrtYskHeVqCm0Q_AUIDigB#imgrc=AGWXfDKfxodiAM:

kilde:

https://www.google.dk/search?q=zonen+for+n%C3%A6rmeste+udvikling&rlz=1C1CHWA_daDK583DK594&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwimt5bMnLbiAhXrtYskHeVqCm0Q_AUIDigB#imgrc=p-xRAtLpNrwTuM:

Ligeledes mener vi, at det giver mening at snakke om Berit Bae i forhold til anerkendende relationer/pædagogik. Når pædagogen ser, hører og forstår det enkelte barn, er det med til at styrke relationen mellem pædagog og barn. Forudsætningen for et godt pædagogisk læringsmiljø er, at relationen mellem voksen og barn er anerkendende. Dette er med til at skabe et trygt og tillidsfuldt læringsmiljø, hvor barnet kan udvikle sig og dannes i eget tempo med forudsætninger de har.

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

I forhold til at etablere et godt pædagogisk læringsmiljø hvor der er plads til planlagte pædagogiske aktiviteter, spontane aktiviteter, daglige rutiner, regler og rammer er det vigtigt, at alle de voksne på stuen er enige og er med til at fastholde dem. Vi mener også at det er vigtigt, at man bruger en didaktisk model til

at reflekterer og evaluere det pædagogiske arbejde således man er sikker på, der bliver skabt det rette læringsmiljø for børnene.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Kilde: <https://arkiv.emu.dk/modul/p%C3%A6dagogisk-l%C3%A6ringsmilj%C3%B8>

Indretning:

Indretningen har betydning for vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og børneinitierede aktiviteter, således hele hverdagen danner ramme for et pædagogisk læringsmiljø. (For nærmere information se afsnittet om det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø)

Forældresamarbejdet:

Det er vigtigt at opretholde et godt samarbejde med forældrene, og inddrage dem i det læringsmiljø som er i institutionen, for at forældrene kan støtte op om barnets trivsel, udvikling og selvværd.

KAMERATESTEN⁶ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

I forhold til vores praksisfortælling "sove rutinen" gør de voksne sig didaktiske overvejelser omkring de praktiske rutiner, der giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig, og opnå succesoplevelser. Disse praktiske rutiner viser også, at det pædagogiske læringsmiljø finder sted udover den halvanden times pædagogiske aktivitet der ligger om formiddagen, og at vi har de didaktiske overvejelser med os i alt hvad vi foretager os hele dagen. Den voksne anvender *zonen for nærmeste udvikling* i forhold til at guide og hjælpe børnene på det udviklingsniveau de er på. Det er ligeledes vigtigt, at den voksne anerkender børnenes kunnen og deres færdigheder i forhold til at opmuntrer dem, så de tør træde ud af deres komfortzone.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Tegn - hvad ser vi:

Vi kan se at de faste rammer og rutiner gør børnene trygge i deres hverdag, hvor der derfor bliver skabt rum og plads til læring. De små læringsrum vi skaber for børnene i hverdagen, er med til at skabe lyst til at lære og udforske deres færdigheder og kompetencer. Vi kan se, at de faste rutiner er med til at hjælpe dem med at hvile i sig selv (mestring), da de ved hvad der skal ske, og derved har de, de bedste betingelser for at

⁶ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

udvikle sig og blive udfordret med ting de ikke mestre endnu. Det giver ro til fordybelse af pædagogiske aktiviteter.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Vi gør os klar til at sove rutine

- Børnene kommer på skift ud på toilettet for at skulle gøre klar til at sove. Den voksne guider barnet ud på toilettet ved at sige: ” Nu skal vi have tøjet af”.

Der kommer et barn ud af gangen og starter med at gå hen og hente deres pose. Ovenover hver pose hænger der et billede af barnet. De tager posen ned, og begynder at tage deres tøj af. De tager deres ble af, og putter den i skraldespanden selv. Derefter henter de deres egen ble, og de voksne hjælper med at tage barnets ble på igen. Derefter hænger barnet selv sin pose på plads igen.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

- Pædagogiske læringsmiljøer er med til at skabe trivsel for børn og derved er der plads til udvikling
- Et succesfuldt læringsmiljø, er et miljø, som voksne via didaktiske overvejelser, kan hjælpe børnene med at udvikle selvtillid, selvværd og selvfølelse.

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING - det fælles pædagogiske grundlag

Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan skal det fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældre om børns læring.

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 6

HVAD INDEBÆRER KRAVET?

Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet have fokus på, hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.

Dagtilbuddets samarbejde med forældrene om børns læring skal ske via det forældresamarbejde, som allerede finder sted i dagtilbuddet i form af fx forældremøder, dag-tilbud-hjem-samtaler, hente-/bringe-situationer, sommer-fester, julearrangementer, fællesspisning mv. Det enkelte dagtilbud skal derfor anvende nogle af de forskellige fora, hvor forældrene kommer i dagtilbuddet, til at sætte børns læring på dagsordenen.

Dette kan fx ske, ved at der på forældremøder er et punkt, som handler om, hvad der arbejdes med i dagtilbuddet, og hvordan forældrene kan understøtte barnets læring i hjemmet. Personalet vil i det daglige forældresamarbejde, hvor forældre afleverer og henter deres barn, også lejlighedsvist kunne fortælle forældrene om barnets sociale hverdagsliv og læring i dagtilbuddet og være i dialog med forældrene om, hvordan man i fællesskab kan fremme barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Dagtilbuddet skal fortsat være ramme om arrangementer, hvor formålet er at styrke det sociale sammenhold og relationerne blandt børn og forældre, men dagtilbuddets samarbejde med forældrene skal også have fokus på børns læring.

Alle forældre er forskellige, og det vil være det enkelte dagtilbuds ansvar at facilitere og rammesætte forældresamarbejdet, så forældresamarbejdet bliver differentieret og baseret på lokale traditioner, ønsker og den enkelte families behov. Dagtilbuddet skal sammen med forældrene afstemme gensidige forventninger til hinanden i forhold til både det individuelle forældresamarbejde og det mere generelle forældresamarbejde i dagtilbuddet. Det daglige forældresamarbejde i dagtilbud vil skulle bygge på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde om børnenes trivsel og læring.

Dagtilbuddets samarbejde med forældre i forhold til at understøtte barnets læring i familien kan fx bestå i, at dagtilbuddet vejleder forældre om, hvordan de kan bidrage positivt til barnets læring og udvikling. Forældrene kan fx læse højt for barnet, synge med barnet og i øvrigt inddrage barnet i og tale med barnet om alle de ting, som forældre og barn foretager sig i og uden for familien, så barnet herigennem får udviklet sit sprog og får udvidet sin -erfaringsverden ved at stille spørgsmål, undre sig og gøre sig erfaringer.

Med forældresamarbejde om børns læring forstås netop et samarbejde, hvor såvel dagtilbuddet som forældrene har et ansvar. Forældrene har således også et ansvar for at samarbejde med dagtilbuddet og i øvrigt holde sig orienteret og

bakke op om det arbejde, der foregår i dagtilbuddet i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING"

Under jeres arbejde med temaet "Samarbejde med forældre om børns læring" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/forældresamarbejde-2

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

I Børnehuset Emdrup/Søgård samarbejder vi med forældrene om børns læring på flere niveauer. Vi har tradition for at holde årlige sommerfester og julefester, hvor børnehavebørnene optræder med et kort nummer for forældrene, så forældrene får indsigt i hvad børnene laver i børnehaven. Derudover giver de traditionelle fester med forældrene mulighed for, at det pædagogiske personale kan opbygge tillidsfulde relationer med forældre. Festerne er også en anledning til at det pædagogiske personale og forældrene kan få talt om både de sjove og finurlige historier om det enkelte barn, samtidig med at man kort kan vende de mindre problemstillinger, som forældrene gerne vil have en fagpersons råd og vejledning til.

Vi vurderer altid behovet for det tætte samarbejde individuelt dvs. der kan være forskel på hvor ofte vi holder samtaler med forældrene. Som minimum tilbyder vi altid en indkørings samtale, der bliver afholdt indenfor de første 3 måneder barnet er startet i institution, samt en overleveringssamtale inden barnet starter i børnehaven. Hvis vi er bekymret for et barns udvikling, trivsel eller læring eller hvis forældrene har brug for en samtale, holder vi samtaler efter behov. I nogle familier holder vi samtaler hvert kvartal, så vi kan holde en tæt dialog med familien. På disse møder spørges forældrene indtil deres oplevelse af barnet og hvordan barnet trives derhjemme og vi fortæller vores oplevelse af barnets trivsel, udvikling læring i institutionen. På disse møder giver det pædagogiske personale forældrene råd og vejledning i forhold til,

hvordan de kan støtte op om de tiltag, som vi iværksætter i institutionen. Fx hvordan de kan understøtte barnets sproglige, motoriske og sociale udvikling i hjemmet.

Endvidere ligger vi stor vægt på den daglige kontakt med forældrene, når de afleverer og henter deres barn. I disse overgange mellem hjem og institution udveksles der ofte beskeder og snakke om barnets nat/morgen derhjemme og deres dag i institutionen. Her er der nogle dage plads til samtaler, om hvordan forældrene kan understøtte barnets læring derhjemme eller fx at børnehavebarnet opfordres til at lave legeaftaler med andre børn, hvis de kan have brug for at styrke deres sociale relationer.

Det er særligt gennem det daglige samarbejde, at vi har mulighed for at skabe tætte og tillidsfulde relationer til forældrene. Dette relationelle bånd mellem forældre og det pædagogiske personale på barnets stue, viser sig at være særlig betydningsfuldt, hvis der opstår bekymringer om et barn.

Hvis vi er bekymret for et barn, har vi 1 gang om måneden et møde, kaldet tværfagligt møde. På de tværfaglige møder tages børn op, hvor vi kan være bekymret for deres udvikling, trivsel eller læring. På møderne deltager stuepædagogen, psykolog, støttepædagog, talehørepædagog, daginstitutionssocialrådgiver, sundhedsplejerske og ledelsen, og hvis det vurderes at forældrene skal deltage, deltager de også. Ved at samle alle de eksterne samarbejde omkring barnet, sikrer vi at give barnet en helgarderet indsats med henblik på styrke barnets læring.

2 gange om året afholder vi forældremøder, hvor vi fortæller om barnets hverdag og hvad vi pædagogisk er optaget af at lære børnene. Fx har vi fortalt hvordan vi har arbejdet med KIDS. Det ene af de 2 forældremøder er et mere socialt samværsmøde, hvor forældrene og personale spiser sammen og på en mere uformel måde, får lejlighed til at tale sammen om det enkelte barn.

Derudover har vi et forældreråd, hvor der har været et ønske om at lave en facebook gruppe, hvor forældrene kan skrive sammen, hvis de fx skal på legeplads en lørdag formiddag og høre om der er andre, der har lyst til at tage med.

KAMERATESTEN⁷ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Forældrene vil opleve at blive inviteret til vores traditionelle fester, hvor de vil blive mødt af imødekommende og interesserede voksne. Forældrene vil blive inviteret til 2 årlige forældremøder.

Personalet vil invitere forældrene til indkøringssamtaler, hvor der er fokus på barnets trivsel, udvikling og læring samtidig med at personalet vil have blik for forældrenes perspektiv.

⁷ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

Personalet vil invitere forældrene til samtale, hvis de er bekymret for et barn og igangsætte tiltag, der vurderes at være relevante i forhold til bekymringen. Dette munder muligvis ud i en drøftelse af barnet på det tværfaglige møde.

Personalet er imødekomende og hilser på barnet, når det afleveres om morgenen og personalet giver sig tid til at tage de ”små” snakke med forældrene, når dette er en mulighed i hverdagen

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Den tillidsfulde relation mellem forældre og det pædagogiske personale er medvirkende til, at barnet oplever at det kan være trygt, mens det er i daginstitution. Et trygt barn har overskud til at udvikle sig og er åben for læring. Derudover vil de tværfaglige møder medvirke til at barnet får den bedst mulige hjælp fra eksterne samarbejdspartnere til at udvikle optimal ud fra de forudsætninger de enkelte børn har.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

En pædagog sidder om morgenen på en stue sammen med nogle vuggestuebørn. Der sidder et barn på hendes skød og de snakker og griner sammen. Kort tid efter kommer der en far ind med sin søn, sønnen har svært ved at sige farvel til sin far og knuger sig ind til faren. Pædagogen hilser på far og søn og begynder at tale med drengen om, hvad de skal lave i vuggestuen. I løbet af snakken sætter pædagogen det barn, som hun sidder med ned på gulvet og barnet løber hen for at lege med noget legetøj. Drengen der har svært ved at sige farvel tør langsomt op, og pædagogen rækker sine arme ud og tager imod drengen, som hun taler til og krammer. På samme tid får hun og drengen sagt farvel til faren og mens faren går ud ad døren, hygger snakker pædagogen og drengen sammen.

En familie har svært ved at få hverdagen til at hænge sammen og har svært ved at håndtere deres barn. Pædagogen taler med familien og hendes bekymringer og aftaler med dem at holde et møde, hvor forældre, pædagog, leder og vores daginstitutionssocialrådgiver deltager. Mødet bliver det første i en lang række møder, hvor drengens trivsel og udvikling altid er omdrejningspunktet. Møderne afholdes ca. hver 3. måned fortsætter indtil drengens starter i skole.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

Vi handler hurtigt på børnesager.

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

BØRN I UDSATTE POSITIONER - det fælles pædagogiske grundlag

Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan er det et krav, at dagtilbuddet reflekterer over, hvordan det pædagogiske læringsmiljø organiseres og tilrettelægges, så det også tilgodeser og understøtter børn i udsatte positioners læring.

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 5

HVAD INDEBÆRER KRAVET?

Med børn i udsatte positioner forstås en sammensat gruppe af børn, der fx kan være børn med en

svag socioøkonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for -fællesskabet mv. I lighed med andre børn lærer og udvikler børn i udsatte positioner sig i et fagligt kompetent pædagogisk læringsmiljø og i mødet med en velfunderet pædagogisk faglighed.

Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særligt betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale i dagtilbud har, sammen med andre -relevante fagprofessionelle, et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet. Den pædagogiske læreplan – herunder de seks læreplanstemaer og de pædagogiske mål – skal være relevante for alle børn uanset baggrund, sprog, kultur og traditioner. At etablere et pædagogisk læringsmiljø for børn i udsatte positioner handler ikke om at trække et enkelt barn ud af det almene børnefællesskab for at lave en særligt tilrettelagt aktivitet med barnet. Det handler som udgangspunkt om, at børn i udsatte positioner skal udfordres og opleve mestring i forbindelse med

blandt andet børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter.

Alle børn i dagtilbud har krav på at blive stimuleret og blive mødt med positive forventninger. Det er afgørende, at det pædagogiske personale, på linje med forventningerne til de øvrige børn i dagtilbuddet, har positive forventninger til et barn i en udsat position. Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

Nogle gange kan det være en fordel at give et udsat barn plads og rum til at være i en mindre gruppesammenhæng, hvor den voksne i højere grad har mulighed for at arbejde målrettet med barnets specifikke udfordringer, det være sig sociale, motoriske, sproglige udfordringer eller andet. Det kræver en skarp opmærksomhed hos det pædagogiske personale og ledelsen på alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem tilrettelæggelse af trygge pædagogiske læringsmiljøer.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 5)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "BØRN I UDSATTE POSITIONER"

Under jeres arbejde med temaet "Børn i udsatte positioner" kan I finde inspiration via nedenstående links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/børn-i-udsatte-positioner-0

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "BØRN I UDSATTE POSITIONER"

I bedes tage stilling til alle eventuelle spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

At understøtte det enkelte barns deltagelsesmuligheder i det store fællesskab. Således at barnet opnår en meningsfuld hverdag hvor det får mulighed for at byde ind med egne ressourcer og hvor det bliver mødt anerkendende af sine omgivelser. Den voksnes rolle er at skabe en ramme hvor barnet "shiner". At barnet bliver sat i en position hvor dets særlige kompetencer bliver fremhævet. Den voksne er barnets særlige støtte/vejleder/guide ift. dels at hjælpe barnet med ord til deltagelse, igangsætter og aktiv deltager i barnets leg samt at fortælle omgivelserne hvad barnets intention er, så de andre børn forstår barnets hensigter. Vi etablerer mindre børnegrupper, hvor vi differentierer læringen så alle kan deltage ud fra zone for nærmeste udvikling.

Når vi har scoret børn i gul eller rød ud fra "TOPI" har vi flere muligheder ift. faglig support. Vi har dels en socialrådgiver tilknyttet institutionen, som kan deltage i forældresamarbejdet/samtalen og som kan være bindeled mellem institution og familie. Vi har også mulighed for at bringe et barn op i "tværfagligt forum", hvor alle fagprofessioner deltager (socialrådgiver, sundhedsplejerske, talepædagog, psykolog, barnets pædagog samt den pædagogiske leder). Her taler fagpersonerne og forskellige tiltag der skal igangsættes, således at barnet får optimale deltagelsesbetingelser i dagtilbuddet. Forældrene kan inddrages efterfølgende til et "børneforum" hvor deres perspektiver høres og der udarbejdes handlemuligheder.

KAMERATESTEN⁸ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

⁸ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

I hverdagen på stuen vil man se en voksen understøtte det udsatte barn ved at guide, vise vej, italesætte, lege med, give ord til barnet. Man vil se barnet inkluderet i større og mindre aktivitetsgrupper på dets egne præmisser, måske med en pædagogisk bagdør, hvor barnet kan trække sig væk fra fællesskabet

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Ved at vi er understøttende/guidende og skaber forskellige tiltag får vi en afklaring ift. til det enkelte barn. For de fleste bliver det muligt at deltage i fællesskabet med de ressourcer og udfordringer barnet bærer med sig. Mens nogle børn skal tilbydes et andet og mere målrettet pasningstilbud.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

M er en pige på 5 år, der er sprogligt udfordret. Hun har svært ved at deltage i lege og forhandlinger med de jævnaldrende på denne baggrund. Hun frustreres ofte og har en tendens til at lade kroppen tale i stedet for. Hun råber og kan finde på at true. Dette har givet nogle konflikter og har medført at hun oftere bliver ekskluderet af sine to gode legekammerater.

En morgen kommer pigen lidt senere, da hun har været til lægen pga. dårligt knæ. Hun har svært ved at komme i gang med leg og sidder og hænger lidt hos en voksen. Hun fortæller at hun har ondt i knæet, hvilket en mindre dreng hører og siger; *”jeg vil gerne lege læge-leg”*. Den voksne vælger på baggrund af drengens opfordring og pigens situation at lege læge-leg. Pigen starter med at være patienten og den voksne inviterer de to legekammerater med i legen. De skal være læge og sygeplejerske og tage sig lidt af pigen, der er patient. Det udvikler sig til at blive en længere leg, hvor pigen efter at have været patienten, der modtager omsorg og opmærksomhed fra de to legekammerater, og den mindre dreng, der gerne vil tjekke hendes knæ for feber, og et andet tilkommet barn, der lige skal give et plaster på knæet, føler sig godt sikker i legen. Pigen deltager i gode forhandlinger og udvekslinger med de andre, og hun beslutter nu at hun vil være faren der kommer på besøg på hospitalet. Herefter leges der på kryds og tværs, og der er småsøstre, og der flyder lunde strømme af kurve og bakker med mad og saftvand til patienterne, der varierer i antal og helbredstilstande.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

At alle børn har krav på at blive set bag om den til tider uhensigtsmæssige adfærd.

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 6

HVAD INDEBÆRER KRAVET?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.

Hvis en kommune fx har fastsat skolestart til 1. maj, og børnene fra det tidspunkt begynder i skolefritidsordning (SFO) eller fritidshjem, indebærer kravet, at dagtilbuddet et år før den dato er forpligtet til at etablere et skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

De seks læreplanstemaer har tæt sammenhæng med de indholdselementer, der arbejdes med i børnehaveklassen. Temaerne i den pædagogiske læreplan er derfor et element i dagtilbuddenes arbejde med at skabe sammenhæng mellem indholdet i dagtilbuddet og børnehaveklassen.

Sammenhæng er ikke lig med, at indholdet i dagtilbud og skole skal være det samme. At skabe sammenhæng til børnehaveklassen kan fx handle

om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, fordi det er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Etablering af et pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen handler blandt andet om, at børn i dagtilbud får positive erfaringer med at deltage i dagtilbuddets fællesskaber, så barnet derigennem får positive forventninger til de sociale fællesskaber i skolen. Det indebærer, at det pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn skal have fokus på at understøtte, at børnene tør møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i et børnefællesskab og tage initiativ til at indgå i relationer.

Det indebærer videre, at det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet for de ældste børn også skal introducere til og give børnene mulighed for at udvikle nysgerrighed over for bogstaver, tal, mønstre, former mv.

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den pædagogiske læreplan.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET " PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ MED SAMMENHÆNG TIL BØRNEHAVEKLASSEN"

Under jeres arbejde med temaet " Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

www.emu.dk/modul/overgange-og-sammenhaenge

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET " PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ MED SAMMENHÆNG TIL BØRNEHAVEKLASSEN"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

I klynge NBG har vi et stort fokus på sammenhængen mellem børnehaven, fritidsinstitution (FI) og børnehaveklasse. Gennem stærkt samarbejde med Lundehusskolen arbejder vi målrettet med at gøre overgangen fra børnehaven til skole så glidende som muligt. Fra august til maj året efter er der 6 pædagoger fra FI, der kommer ned til de ældste børn i børnehaven imellem 3-6 timer om ugen. Formålet er at skabe et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven og dermed skabe sammenhæng til børnehaveklassen. Sammen med en pædagog fra børnehaven besøger børnene de forskellige afdelinger i FI og de kommer på besøg i børnehaveklassen på skolen.

Derudover er der en årlig mini idrætsdag for de kommende skolebørn, som børnehaveklassen og børnehavepædagogerne arrangerer i fællesskab. Endvidere deltager skolelederen og en børnehaveklasselærer på børnehavernes forældremøder i efteråret, hvor de fortæller om skolen.

I afdelingen Søgård er førskolebørnene hver mandag og torsdag formiddag sammen med en medarbejder fra børnehaven og en medarbejder fra FI ovre på fritidshjemmene. I afdelingen Emdrup er førskolebørnene hver torsdag formiddag sammen med en medarbejder fra børnehaven og to medarbejdere fra FI over på fritidshjemmene. Inden forløbene starter mødes de medarbejdere der skal arbejde sammen om førskolebørnene på tværs af enhederne og planlægges året gang i forhold til temaer, besøg på skolen, fritidshjemmene, ture mm.

I foråret mødes alle medarbejdere igen og taler sammen om børnenes skoleparathed.

KAMERATESTEN⁹ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Det voksne deltager i planlægningen af forløbene og handler ud fra beskrivelserne.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Børnene bliver trygge ved de voksne i FI og de lærer forholdene på fritidshjemmene at kende. Desuden søger børnene de voksne fra fritidshjemmene.

Børnene kan genkende og måske anvende bogstaver og tal. De kan begå sig i trafikken i en større gruppe under fra en voksen.

De kan vente på tur og kan forstå en kollektiv besked.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Førskolebørnene lærer skolen og fritidshjemmene at kende.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

⁹ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

INDDRAGELSE AF LOKALSAMFUNDET

- øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 6

HVAD INDEHOLDER KRAVET?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalmiljøet i arbejdet med etablering af det pædagogiske læringsmiljø for børn.

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætsstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Dagtilbuddet skal endvidere overveje, om et samarbejde med fx ældre medborgere, skolebørn fra mellemtrinnet og udskoling eller andre frivillige i lokalsamfundet, der ønsker at bidrage med en særlig viden eller interesse inden for eksempelvis natur, sport, musik, sundhed eller håndværk, kan bidrage til at styrke arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer.

Det er lederen og det pædagogiske personale, der inden for lovens og kommunalbestyrelsens rammer og retningslinjer fastsætter den pædagogiske ramme for forløbene, hvor et samarbejde med eventuelle frivillige altid skal have børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse for øje.

Frivillige, der har deres gang i dagtilbuddet, skal ikke indgå som en del af personalenormeringen, ligesom eventuelle frivillige ikke kan pålægges ansvar for den pædagogiske kerneopgave.

Hvis dagtilbuddet beslutter at indgå aftale med en eller flere frivillige personer, skal dagtilbuddet være opmærksomt på de regler, der gælder for indhentelse af børne- attest.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "INDDRAGELSE AF LOKALSAMFUNDET"

Under jeres arbejde med temaet "Inddragelse af lokalsamfundet" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

<https://aabendagtilbud.kk.dk/>

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "INDDRAGELSE AF LOKALSAMFUNDET"

I bedes tage stilling til alle eventuelle spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksnes rolle er at introducere lokalområdet til børnene.

KAMERATESTEN¹⁰ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

I Børnehuset Emdrup/Søggård foregår det blandt andet ved at de voksne tager børnene med på de lokale legepladser, tager ned og kigger på tog, tager på ture til biblioteket og finder blade, insekter mm i de grønne områder, som vi er omgivet af og tager børnene med hen for at kigger på ænder. Under turene taler de voksne med børnene for de forskellige ting, som de oplever på deres vej.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Børnene udviser tryghed ved at bevæge sig rundt i de nære omgivelser sammen med de voksne fra stuen. Gennem dialog med de voksne får de sat ord på de oplever, hvorved deres ordforråd og forståelse udvides.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

En vuggestuegruppe er på tur og der flyver et fly her over dem. Et barn peger op mod himlen og den voksne siger; "Ja, se der er en flyvemaskine" og sammen taler den voksne med barnet om hvor det er på vej hen. Lidt senere synger de sangen om flyvemaskinen.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

¹⁰ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, (Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

ARBEJDET MED DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ - øvrige krav til den pædagogiske læreplan

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal indtænkes i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

§ HVAD SIGER LOVEN?

- Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.
- Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Forarbejder til dagtilbudsloven §8, stk. 7

HVAD INDEBÆRER KRAVET?

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støj- niveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuenes indretning og størrelse mv.

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuenes- indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

De nævnte eksempler er ikke udtømmende eller en opstilling af forhold, dagtilbuddet skal forholde sig til. Det er det enkelte dagtilbud, der beslutter, hvilke forhold det finder relevante at medtage i den pædagogiske læreplan i forhold til det pædagogiske arbejde med børns læring.

Dagtilbuddet kan i den pædagogiske læreplan fx anføre, hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan fremme et bedre børnemiljø, fx ved at opdele børnegruppen i mindre grupper eller aktivt anvende legeplads, gangarealer eller lignende i hverdagen med henblik på at skabe et bedre børnemiljø i form af et reduceret støjniveau i dagtilbuddet og dermed styrke trivsel og læring hos børnene. Dag- tilbuddene kan også have en bevidst pædagogisk tilgang til fx håndvask eller brugen af hjemmesko med henblik på at hæve hygiejneniveauet, reducere sygdom og dermed skabe bedre rammer for trivsel og læring hos børnene.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børne- miljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der ved- rører dem selv, jf. FN's

Børnekonventions artikel 12 om -barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk.)

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "ARBEJDET MED DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ"

Under jeres arbejde med temaet "Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø" kan I finde inspiration via nedenstående links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

<https://aabendagtilbud.kk.dk/>

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "ARBEJDET MED DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ"

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

For at skabe den optimale voksne, der kan guide og vejlede barnet i dagligdagen i vores institution, skal der skabes rum for forberedelse. Denne forberedelsestid finder sted på stuemøder og kan blandt andet bruges til at den voksne kan og har mulighed for at kunne fordybe sig i et givent tema. Den voksne skal opbygge en struktur i hverdagen, der skaber ro og forudsigelighed for barnet, såvel som for børnegruppen.

Det er vigtigt at den voksne har en bevidsthed og viden om, hvordan man skaber det gode læringsmiljø, da den voksne skal guide og navigere så de forskellige læringsmiljøer fremstår tydeligt for børnene. Dette gøres ved at rummet opdeles i legezoner, der afspejler det man kan lave i legezonen fx et biltæppe og biler til at køre med. Legetøjet skal placeres i børnehøjde, så børnene bliver inspireret til og selv har mulighed for at gå i gang med en leg.

Derudover skal den voksne også have på det æstetiske i rummet bl.a. ved at være bevidst om hvordan rummet udsmykkes i form af billeder, inventar, kreative ting evt. lavet af børnene, som er med til at fremme det æstetiske læringsmiljø.

KAMERATESTEN¹¹ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

¹¹ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

Dette ser vi ved at det pædagogiske personale har delt børnegruppen op i mindre grupper. Den voksne er nærværende og fordybet i samværet med børnene og agerer i børnehøjde med en anerkendende og nysgerrig tilgang til børnene. Det pædagogiske personale er lyttende overfor børnene, lader børnene være medbestemmende, imødekommer deres ønsker og behov.

Fx til morgensamling er børnene med til at bestemme hvilke sange de vil synge, til frokost er de med til at bestemme hvilken pålæg de vil have på deres mad. Om eftermiddagen bliver børnene spurgt hvad de vil lege med, hvor de selv bestemmer deres aktivitet. Derudover støtter vi op om de ressourcetsvage og hjælper dem med at indgå i sociale relationer med børn og voksne.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Effekten kommer til udtryk ved at vi får nogle omsorgsfulde, anerkendende, kreative, tillidsfulde, modige, igangsatte, nysgerrige børn og færre konflikter.

Efter et kreativt projekt bliver tingene oftest hængt op på stuen. Her kan børnene snakke sammen om hvad de har lavet, hvad de ser og hvad de evt. har lært af projektet.

Resultatet i arbejdet med selvhjulpethed, viser sig når børnene selv begynder at tage tøj af og på, de selv begynder at tage sko på, de begynder at pudse næse mm. Stoltheden at dette ses tydeligt hos børnene via deres mimik og kropssprog

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Et barn har gang i et svært puslespil og henvender sig til personalet, som er optaget af et andet barn. Barnet søger hjælp hos et andet barn, som med den største samvittighed ”hjælper” med at lave puslespillet. Begge børn forlader situationen med positiv ny læring

En voksen står og vugger et mindre i søvn i en barnevogn, barnet er lidt uroligt. Et større barn stiller sig ved siden af og begynder meget omsorgsfuldt at hjælpe med at vippe barnevognene.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

Nærværende voksne gør børn trygge

Forudsigelighed giver plads til ny læring

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

6 LÆREPLANSTEMAER

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

- de seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Engagement

Læringsmiljøet skal støtte børns engagement gennem bl.a. at fremme intensitet i måden, børn deltager i samspil og aktiviteter på. Læringsmiljøet skal fremme børns engagement og deltagelse, så børnene derigennem oplever fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd. Børn udvikler engagement, når de indgår i relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære, tillidsgivende voksne.

Livsduelighed

Læringsmiljøet skal gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter bidrage til, at børn gør sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, som giver dem et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler og understøtter børnenes dannelse og livsduelighed.

Læringsmiljøet skal understøtte, at børn engagerer sig i leg og aktiviteter, der inviterer dem til at udfolde, udforske og erfare sig selv og hinanden på mange og nye måder. Børnenes selvforståelse og handlemønstre skal også udfordres i både leg og aktiviteter, hvor børnenes eller det pædagogiske personales handling eller forståelser begrænser barnets- egen eller andres udvikling.

Det pædagogiske personale skal invitere børn til at udtrykke sig respektfuldt og anerkende deres perspektiver og oplevelser af hverdagen i dagtilbuddet. Herigennem får børn

medbestemmelse og oplever at være betydningsfulde og at være medskabende af egne livsbetingelser. Samtidig får børnene erfaringer med vigtigheden af at være opmærksom på andres oplevelser af, perspektiver på og meninger om verden. Gennem deltagelse i fællesskaber får børnene grundlæggende erfaringer med at indgå i, høre til og navigere i disse og en forståelse af demokrati og demokratiske processer. Det er særligt vigtigt, at dagtilbuddene understøtter, at børn i udsatte positioner gør sig erfaringer med og aktivt indgår i disse gensidigt forpligtende fællesskaber.

Gåpåmod

Læringsmiljøet skal understøtte børn i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmodet. Evnen til at håndtere modgang og udfordringer samt at udvise vedholdenhed er central for børns mulighed for at influere på deres egen hverdag i dagtilbuddet, men er også en central kompetence, der får betydning for det senere livsforløb, i skolen som i alle andre livsarenaer.

Det pædagogiske personale skal i samarbejde med forældrene sikre, at udfordringerne ikke overstiger børnenes kompetencer eller overskrider deres grænser. Læringsmiljøet skal i forlængelse heraf introducere børn til forskellige måder at håndtere konfliktfyldte situationer og følelser på og give børnene mulighed for at eksperimentere med disse. Dette kræver mod. Det pædagogiske personale skal støtte børnene i at turde gå deres egne veje, for eksempel ved at børnene vælger aktiviteter eller relationer til og fra, når de ikke matcher deres trivsels-, lærings- og udviklingsbehov under hensyntagen til, at børnene også i høj grad bør deltage i det samlede børnefællesskab.

Deltagelseskompetence

Læringsmiljøet skal understøtte og udvide barnets erfaringsverden, så børn kan og tør deltage samt tage initiativ til at skabe de muligheder for livsudfoldelse, de ønsker sig i de fællesskaber, de indgår i. Børn øver sig i deltagelseskompetence ved at balancere mellem iagttagende og mere initiativtagende positioner i de forskellige aktiviteter og relationer, de indgår i.

Læringsmiljøet skal give børn mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af, så børn også lærer at prioritere

blandt mange mulige tilbud. Læringsmiljøet skal motivere børn til at undres, pirre børnenes nysgerrighed, anerkende børnene for deres fund, støtte børnene i vedholdenhed og støtte deres innovative formåen. Fordybelse understøtter også børnenes koncentrations- og abstraktionsevne, hvilket er afgørende for deres udvikling og læring både i hjemmet, i dagtilbud, i skolen og videre i livet.

(Bilag 1 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

PÆDAGOGISKE MÅL FOR LÆREPLANSTEMAET ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

§3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING"

Under jeres arbejde med temaet "Alsidig personlig udvikling" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

Vygotsky: Zonen for nærmeste udvikling – at vi møder børnene hvor de er i deres udvikling, uanset deres alder. At vi ikke stiller for høje eller for lave krav i forhold til deres udviklingszone.

Bernstein: De tre læringsrum. Det pædagogiske personale er opmærksom på at stille sig foran, bag ved eller ved siden af barnet alt efter hvad situationen påkræver.

Berit Bae: Anerkendelse.

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

At opnå tillidsfulde relationer for barnet for herigennem at skabe tryghed til at tage imod læring. At se hvert enkelt barn som et unikt individ. Skabe plads til selvhjulpethed. At tage udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og give dem succesoplevelser i forhold til deres evner og kunnen.

KAMERATESTEN¹² – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

At de voksne skaber nærvær i dagligdagen, ved at være opmærksomme på hvert enkelt barns trivsel. At være i øjenhøjde med barnet. Den voksne organiserer børnene i små grupper og roser og opmuntrer børnene til selvstændighed og til at hjælpe hinanden.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNE?

At barnet tør tage nye udfordringer op hvorved dets udvikling rykker videre til næste zone. At barnet udtrykker sine følelser og har forståelse for andres. At barnet tager initiativ til at lege med andre og kan gøre opmærksom på sine behov at kunne sige til og fra.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Vuggestue: Blå stue har lige haft samling og en del af gruppen skal på legepladsen bagefter. Én voksen tager 4 børn med i garderoben og hjælper dem i tøjet. En anden voksen tager tøj med ind på stuen til 4 andre børn. Den tredje voksen rydder op med de sidste børn efter samlingen, hvorefter de skal have en aktivitet inde.

Børnehaven: Morten og Jeppe leger med togbane. Konflikten opstår da Jeppe tager det blå tog fra Morten. Morten slår Jeppe. Jeppe tager hånden op og råber STOP. En voksen har observeret situationen. Den voksne lytter til hvert barns oplevelse om hvad der skete. Den voksne spørger hvad de hver i sær kunne

¹² Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

have gjort anderledes. Hvis de ikke hver især kommer med et bud, guider den voksne til hvordan de kunne have løst konflikten.

”ville du også have et tog?” ”hvor kan du finde flere tog?”

”Må jeg låne toget?”

”du synes det var dit tog, kunne du have sagt noget til ham i stedet for at slå?” ”kunne du have sagt ”det er mig der har toget?””

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNE I FORHOLD TIL EMNET

At børnene er trygge og tillidsfulde og har gåpåmod nok til at udfolde sig som de individer de er. At den voksne ser og rummer dem og handler herefter

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

SOCIAL UDVIKLING

- de seks læreplanstemaer

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Deltagelse og medindflydelse

Børn i dagtilbuddet skal deltage i sociale fællesskaber, hvor de oplever at høre til, og hvor de kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær. Alle børn, og særligt børn, der længerevarende befinder sig i udsatte positioner, er afhængige af, at det pædagogiske lærings-miljø opfatter forskellighed som en ressource og understøtter muligheden for deltagelse og medindflydelse til fælles glæde og engagement.

Empati

Relationer er en væsentlig del af grundlaget for, at børn lærer sig empati. Empati handler om at mærke egne følelser, at kunne sætte sig ind i andres følelser og oplevelses-verden og at kunne handle på måder, der også understøtter samspillet med andre.

Indbyrdes relationer og venskaber mellem børn har stor betydning for den sociale læring og medvirker til udvikling af sociale færdigheder, som det ofte ses i legen.

Det er væsentligt for børns udvikling af empati, at det pædagogiske personale er optaget af børneperspektiver, som børnene udtrykker både verbalt og kropsligt. Relationer mellem det pædagogiske personale og børnene, der bygger på ligeværd, forståelse og indlevelse medvirker til, at børnene udvikler selvstændighed og får medbestemmelse, men også til, at børnene får forståelse for andre og betydningen af handlen i fællesskabets og hinandens interesse.

Alle børn har brug for at blive mødt med positive forventninger, fordi det fremmer børnenes gåpåmod og positive forventninger til omverdenen. Læringsmiljøet skal både understøtte børns daglige trivsel og sociale omgang med hinanden, men også bidrage til, at børnene får erfaringer med at begå sig i verden udenfor. Det er særlig vigtigt for sammenhængen til skolen, at børnene har gode erfaringer med at

tage initiativ til at indgå i relationer og med at løse konflikter.

Samarbejdet med forældrene spiller en central rolle for barnets sociale læring og udvikling. Dialogen mellem forældrene og det pædagogiske personale kan medvirke til gensidig forståelse af barnets perspektiv og det sociale liv i dagtilbuddet med henblik på at understøtte barnets læring og børnenes indbyrdes relationer og fællesskab. Samarbejde og dialog kan også bidrage til at forebygge mobning.

Legens betydning for social læring

Børns sociale læring og udvikling fremmes bl.a. via legen.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at legen er grundlæggende, for derigennem lærer børn at forhandle, at indgå kompromisser og at løse konflikter. Et af legens kendetegn er, at den bliver til undervejs, og at børn derfor må afstemme med hinanden hele tiden.

Børns sociale læring og udvikling finder også sted, når de iagttager andre børns leg, så de fx lærer at afkode leges formelle og uformelle regler og komme med konstruktive legeudspil, der kan bringe dem ind i og fastholde legen. Børnene kan med andre ord lære forskellige sociale omgangsformer til at begå sig både i hverdagen i dagtilbuddet og generelt i livet, herunder også i skolen.

Læringsmiljøet skal understøtte børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Nogle børn kan have svært ved at få adgang til legefællesskaber, selv om de gerne vil deltage. Derfor må det pædagogiske personale løbende veksle mellem at gå foran, ved siden af og bagved børnene med henblik på at understøtte børnenes deltagelse i legefællesskaber. Børn er forskellige og har brug for forskellige udfordringer.

Forskelligheden kan handle om alder, køn, kulturel og social baggrund og individuelle interesser. I tilrettelæggelsen af læringsmiljøet og rammer for legen spiller såvel det fysiske miljø, indretningen, legetøjet og atmosfæren også en vigtig rolle.

(Bilag 2 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

PÆDAGOGISKE MÅL FOR LÆREPLANSTEMAET SOCIAL UDVIKLING

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

§5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "SOCIAL UDVIKLING"

Under jeres arbejde med temaet "Social Udvikling" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "SOCIAL UDVIKLING"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksnes rolle er at have en anerkendende og empatisk tilgang til barnet. Den voksne er tydelig og går er en rollemodel for barnet med sig selv som eksempel. Den voksne lærer børnene at forhandle og at kunne indgå kompromis.

Den voksne er opmærksom på børnehierarkier og at agere ind i disse, så alle børn får en god oplevelse med det.

KAMERATESTEN¹³ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne anerkender barnets følelser og sætter ord på dem, og udviser en sammenhæng mellem tale- og kropssprog i samværet med børnene.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNEDE?

Børnene lærer at vente på tur, vise hensyn. De lærer at rumme en afvisning og at sige "pyt". Børnene bliver trygge ved at hverdagen er forudsigelig og får ro til at udvikle sig.

Børnene lærer at aflæse hinandens kropssprog og kunne afkode formelle og uformelle regler.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

En gruppe børnehavebørn leger med Lego. I lang tid leger børnene meget fordybet og aftaler hvordan legen skal udvikle sig, men pludselig er der et barn der bliver sur fordi det gerne vil have en klods, som et andet barn bruger. De to børn begynder hver især at hive i klodsen, den voksne kommer forbi og spørger hvert

¹³ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

barn hvad der er sket. De to børn fortæller, mens den voksne lytter og sammen finder de ud af at de arbejder sammen om at bygge et endnu højere tårn end hvis de var alene om det.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNE I FORHOLD TIL EMNET

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

KOMMUNIKATION OG SPROG

- de seks læreplanstemaer

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for barnets sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Interaktioner

Sprog læres som en naturlig forlængelse af den udveksling, der foregår som blikretning, pludren og gestik, og det -kræver nærvær, øjenkontakt og fælles opmærksomhed. Det pædagogiske personale skal derfor være indlevende og nysgerrigt og have lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optagede af. Det har stor betydning for børnenes kommunikative og sproglige udvikling, hvordan det pædagogiske personale henvender sig til børnene, taler med dem, giver beskeder og sætter ord på det, der sker i forbindelse med rutiner og aktiviteter. Kvaliteten i samtaler -mellem det pædagogiske personale og børnene er i det hele taget væsentlig og særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner.

Sproglige rollemodeller

Børns sprog udvikles i dialoger med sproglige rollemodeller ved at lytte, fortælle, stille spørgsmål til deres omgivelser og lege med sproget. Når børn eksperimenterer kommunikativt og sprogligt, opnår de erfaringer med at aflæse, -genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber. Det betyder bl.a., at det pædagogiske personale må hjælpe alle børn til at indgå i dialoger, hvor de lærer at skiftes til at være i en tale- og en lytteposition.

Fællesskaber

Kommunikation og sprog er centralt for at danne

relationer, indgå i fællesskaber og vedligeholde venskaber. At lære fra andre børn på tværs af aldre er essentielt i sprogudviklings-processen. Legen er vigtig som en øvebane for barnets nonverbale og verbale kommunikation, ordforråd og sætninger. Det er derfor afgørende for barnets tilegnelsesproces, at barnet understøttes i at deltage i legen, fx ved at det pædagogiske personale i nogle tilfælde deltager i og rammesætter børns leg. Det pædagogiske personale kan samtidig anvende børnenes legeindhold som pejlemærke for mulige samtaleemner, men også som pejlemærke for, hvad der kan være en udfordring for det enkelte barns sprogudvikling.

Det pædagogiske personale har ansvar for, at børn får mange og forskellige erfaringer med sprog i selvorganiseret og spontan leg og andre meningsfulde aktiviteter med hinanden-. I den forbindelse er det centralt at have blik for de børn, der ikke af sig selv indgår i samtaler, lege og aktiviteter, med henblik på, at de også kommer til at indgå i fællesskaber, der understøtter deres kommunikative og sproglige udvikling.

Læringsmiljøet må tilbyde børn en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn. Det pædagogiske personale kan fx gennem samtaler, spørgsmål, historiefortælling og leg sætte ord på børnenes forskellige oplevelser. Sproglige læringsmuligheder skal indtænkes i alle rutiner og i planlagte og spontane aktiviteter, hvor børn introduceres til nye begreber og udtryks- former såsom fx skrift-, symbol- og billedsprog.

Læringsmiljøet i dagtilbud må give børn adgang til bøger, skriveredskaber, papir og andre skriftlige produkter, så børn bliver introduceret til bøgernes univers og nysgerrige på skriftsproget, herunder får mulighed for at kigge i bøger, stille spørgsmål om bogstaver, få læst højt og snakke med det pædagogiske personale om det, bøgerne rummer.

Læringsmiljøet skal sikre, at det pædagogiske personale via refleksion over organisering og pædagogisk didaktiske overvejelser skaber samtaler af høj kvalitet i alle sammenhænge mellem det pædagogiske personale og børn og børn imellem, lige som det pædagogiske

personale må samarbejde med forældre om børns sprog både i forhold til det enkelte barn og i forhold til børnefællesskabet i dagtilbuddet.

(Bilag 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

PÆDAGOGISKE MÅL FOR LÆREPLANSTEMAET KOMMUNIKATION OG SPROG

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov, ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

§7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "KOMMUNIKATION OG SPROG"

Under jeres arbejde med temaet "Kommunikation og sprog" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "KOMMUNIKATION OG SPROG"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksnes rolle er at inspirere børnene til at tale gennem samtaler, lege med lyde og ord, rim og remser. Vi synger sange med fagter og læser historier. Vi lytter til hinanden og inviterer til samtaler gennem

børnene. Hvis vi sprogligt er bekymret for et barn, kontakter vi talepædagogen med samtykke fra forældrene.

Vi sprogtester alle 3 og 5-årige børn. Sprogtesten danner grobund for en snak med forældrene om barnets sproglige udvikling, og der udarbejdes handleplaner på de børn, hvor der er behov for særlig støtte og udvikling af sproget.

KAMERATESTEN¹⁴ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne sprogtester børnene og udarbejder handleplaner. Der opstartes særlige sprogforløb for udvalgte børn.

De voksne deler sig op i mindre grupper, hvor dialogen fremmes mellem barnet og den voksne. Den voksne leger med sproget og pirrer til barnets sproglige nysgerrighed.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNEDE?

Børnene har et større ordforråd og sprogforståelse. Børnene får lettere ved at indgå i sociale fællesskaber, da de kan bruge sproget til at indgå aftaler, sætte ord tanker mm.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Et tosproget barn er ved at lære det danske sprog, men har svært ved forstå hvad de forskellige dyr er for nogle størrelser. Stuen planlægger derfor et tema, der omhandler bondegårdsdyr. De tager en tur ud og ser på nogle levende dyr og taler om hvad en ko er mm. Tilbage i institutionen leger de, at de er de forskellige dyr. Børnene leger med bondegårdsdyr, der bliver læst bøger om dyr og spillet spil mm. Til sidst ved børnene at en ko er en ko, fordi de har set en levende en, de har se på billeder og til sidst ved at barnet at når der bliver sagt ko, så danner de deres eget billede af en virkelig ko inde i hovedet.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNEDE I FORHOLD TIL EMNET

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

¹⁴ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

EVALUERING – DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

- de seks læreplanstemaer

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom- al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet skal give alle børn, herunder de børn, som har begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, -aktiviteter og leg, og det pædagogiske personale skal motivere- børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved -bevægelse og kropslig udfoldelse.

Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale understøtter det enkelte barn og skaber fleksible, inkluderende læringsmiljøer. Det pædagogiske personale er nysgerrigt og udvælger

og følger bevidst børnenes -bevægelsesinitiativer, så børnene oplever selv- og medbestemmelse som en naturlig del af deres dannelsesproces.

Forældre inddrages via dialog og som samarbejdspartnere med hensyn til at give børnene gode betingelser for -bevægelse, fx ved at dele pædagogiske overvejelser om værdien af risikoorienteret leg og det at udfordre og følge børnenes bevægelsesmæssige interesser.

Krop

Kroppen er grundlaget for børnenes deltagelse i sam-fundets- forskellige fællesskaber og har både en fysisk og en eksistentiel dimension.

Den fysiske dimension omfatter forståelsen af kroppen som biologisk system med alle kroppens forskellige dele, delenes funktioner, samspil og reaktioner.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at børn har mulighed for at erfare verden med deres krop og gennem deres krop. Kroppen er sæde for bevidsthed om andet og andre og om egen krop i

verden, herunder i æstetiske, sociale, følelses- og bevægelsesmæssige processer. Gennem kropslige erfaringer undersøges fx "hvem er jeg" og "hvad kan du – kan jeg mon også det?", og således udvikles kropsidentiteten via kropslige erfaringer i sociale samspil.

Kroppen er sæde for såvel det psykiske helbred (fx trivsel) som det fysiske helbred (fx ernæring, hygiejne, bevægelighed).

Sanser

Sanserne er børns adgang til verden og fundamentet for at opfatte og begribe verden. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte stimulering af de tre motoriske grundsanser (den taktile sans, den vestibulære sans/labyrintsansen og muskel-led-sansen) i samarbejde med de fire øvrige sanser (lugtesansen, synssansen, smagssansen og høresansen). Det har afgørende betydning for barnets motoriske udvikling og automatisering af bevægelser (såvel grov- som finmotorik).

Den fysiske side af sansning kan ikke stå alene. Sanselige læringsmiljøer skal tilgode en æstetisk dimension, hvor børns legende undersøgelser og kreative eksperimenter med bevægelse er i centrum. Miljøerne skal skabe rum for børnenes erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser, herunder rolig kontakt til kroppen, hvor det enkelte barn udvikler kendskab til og tryghed ved kroppens reaktioner og signaler og oplever en ro ved at hvile i sig selv: Der skal både være plads til børnenes kropslige "væren" og "gøren".

Bevægelse

I bevægelsesfællesskaber udvikler barnet mestring af kropslige/sanselige indtryk og udtryk og styrker sin evne til at aflæse og forstå andre børns og voksnes gestik, mimik, og kropslige udtryk. Bevægelse handler om børns aktive udforskning af verden og kroppens muligheder såvel alene som sammen med andre børn og aktivt pædagogisk personale i et inkluderende børnefællesskab og i samspil med de fysiske omgivelser ude og inde.

(Bilag 4 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

PÆDAGOGISKE MÅL FOR LÆREPLANSTEMAET KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæder både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

§9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

DE YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "KROP, SANSER OG BEVÆGELSE"

Under jeres arbejde med temaet "Krop, sanser og bevægelse" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "KROP, SANSER OG BEVÆGELSE"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksnes rolle er at tilrettelægge aktiviteter, som styrker barnets kropslige udvikling. Denne både gennem fin- og grov motoriske aktiviteter og ved at øve børnene i at blive selvhjulpne, så børnene opnår nye motoriske færdigheder.

KAMERATESTEN¹⁵ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne planlægger fin, grov og- sansemotoriske aktiviteter med børnene. Den voksne støtter barnet i selv at tage tøj af og på, at dække borde. Vuggestuebørnene kravler/går selv op og ned at trapperne, når de skal udenfor med opmuntring fra den voksne. Den voksne lader barnet mærke sandet, gå på opdagelse efter snegle mm.

Den voksne opdeler sig og bruger vores ekstra rum, så de børn, der har brug for det får mulighed for at løbe og lege vildere lege. Det giver mulighed for at det barn, der har brug for at koncentrere sig om et puslespil kan gøre det i roligere omgivelser.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNE?

Børnene får en større forståelse i for, hvordan det kan bruge deres krop både fin, grov og- sansemotoriske. Det lærer sine grænser at kende ved at få mulighed for at prøve forskellige motoriske udfordringer af fx rutsjebanen.

Børnene får mere mod på at ville og kunne selv, hvorved deres selvværd styrkes.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Et børnehavebarn kigger ofte op på tårnene på legepladserne men kravler aldrig helt op. Ofte ender barnet med at komme halvt oppe i legestativet, fordi det skal passere et klatretræ for at komme over til det højere tårn. Den voksne er opmærksom på barnet og har ofte talt med barnet om, hvordan det skal holde i nettet for at komme over til tårnet. Pludselig en dag kalder barnet på den voksne og står og vinker oppe fra tårnet. Barnet har selv klaret den store forhindring.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNE I FORHOLD TIL EMNET

ANDET

¹⁵ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

NATUR, UDELIV OG SCIENCE - de seks læreplanstemaer

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af -sammenhænge i naturen og deres omverden.

Det pædagogiske personale skal lytte til børnenes undren og egne spørgsmål og til børnenes begyndende hypotese-dannelser og kategoriseringer i forhold til naturen. Børnene opmuntres til at foretage egne undersøgelser, støttes og guides i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne ideer og evner, selvom børnene møder modgang. Der skal være en særlig opmærksomhed på at sikre, at børn og familier i udsatte positioner støttes i at være i og lære om naturen.

Dagtilbuddene skal i samarbejde med forældre understøtte en grundlæggende naturvidenskabelig dannelse af børnene.

Natur

Engagement, den umiddelbare glæde, sansning og her-og-nu-perspektivet fylder i børns oplevelser og lege i naturen. At være i naturen kan også give anledning til eksistentielle oplevelser og overvejelser hos børn. Læringsmiljøet må derfor tilgodesee, at alle børn, uanset hvor de vokser op, og uanset baggrund, får mulighed for at opleve et bredt udsnit af naturen, både i byen og på landet. Børn skal opleve naturtyper som f.eks. skov, strand, moser og vandløb samt levende organismer som dyr, mikroorganismer og planter.

Samtidig oplever børnene årets gang og får viden om fødekæder og forskellige fænomener som fx vejret og solsystemet. I naturen har børn mulighed for at gøre sig erfaringer med og udvikle forståelse for sammenhænge i naturen.

Naturbegreber indgår som et element i læringsmiljøet og de samtaler om oplevelser, forståelser og erfaringer med naturen, som finder sted mellem børn og pædagogisk personale. Viden om naturen omhandler også menneskets påvirkning af og samspil med naturen, fx i forbindelse med miljøspørgsmål og spørgsmål om bæredygtighed og anvendelse af naturens ressourcer. Læringsmiljøet må derfor give børn mulighed for at overveje deres eget samspil med naturen og naturens ressourcer. Bæredygtighed handler også om at konstruere, genanvende og reparere ved hjælp af forskellige redskaber, teknikker og materialer, naturlige såvel som menneskeskabte.

Udeliv

Uderummet som læringsmiljø er karakteriseret ved direkte sanseoplevelser i et autentisk miljø og kan have forskellige kvaliteter. Der er det åbne og sociale rum som eksempelvis en græsplæne eller en eng, som kan bruges til boldspil og drageflyvning. Der er også det trygge og afgrænsede 'rum' som fx legepladsen og haven med gynger, rutsjebane og legehuse samt det vilde og rummelige 'rum' som skoven, havet og stranden med plads til fordybelse og fascination.

Uderummet giver plads til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet og er et godt underlag for kolbøtter og vilde lege og eventyrlige og farlige lege. Lege, som stimulerer børns kreativitet, fx med naturmaterialer, og som giver plads til fantasi og fortolkning, når træstammen forvandles til en motorcykel.

Udeliv handler blandt andet om at give børn legemuligheder og oplevelser i og med naturen, så de får mulighed for at lære sig selv og naturen at kende. Naturen giver et særligt rum for at styrke aktiv lytning og nysgerrighed, ligesom naturens rum kan udvide børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet på tværs af alder, køn, kultur og interesser.

Science

Sciencetilgangen vægter en undersøgende tilgang, som åbner for en aktiv inddragelse af naturen og naturfænomener som lys, luft, magnetisme og vejrfænomener. I sciencetilgangen er der fokus på børns begyndende forståelse for lovmæssigheder i naturen, børns medfødte talfornemmelse og fornemmelse for størrelser og dermed en begyndende matematisk opmærksomhed. Der tages udgangspunkt i et læringssyn, der aktivt inddrager børnenes eksisterende viden og

erfaringer, undren og spørgsmål, men som samtidig forstyrrer og udfordrer børnenes aktuelle forståelse. En proces, som går fra det meget konkrete til det abstrakte – fra regnorm til luftfart, hvor det pædagogiske personale skaber en mental bro mellem den konkrete læring i hverdagen og samtidig har øje for naturvidenskabens forståelser og begreber.

Herudover kan børn stifte bekendtskab med forskellige teknologiske redskaber som eksempelvis GPS, digitalvægt, webkamera mv., som giver børn mulighed for at udvikle en kreativ, produktiv og kritisk tilgang til anvendelse af teknologierne.

En sciencetilgang betyder, at læringsmiljøet giver børnene mulighed for at danne erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge og støtter børnene i at kategorisere og systematisere deres omverden ved hjælp af relationspar, som mange/få, stor/lille, tung/let, over/under osv. Det pædagogiske personale tilrettelægger desuden læringsmiljøet, så det giver børn mulighed for at eksperimentere med antal, rum og form som tidlige indgange til det matematiske sprog.

(Bilag 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

PÆDAGOGISKE MÅL FOR LÆREPLANSTEMAET NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk bevidsthed.

§11 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "NATUR, UDELIV OG SCIENCE"

Under jeres arbejde med temaet "Natur, udeliv og science" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "NATUR, UDELIV OG SCIENCE"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksnes rolle er at udvikle børnenes nysgerrighed og lyst til at gå på opdagelse i naturen. På vores legepladser eller på tur ud i skoven eller til den nærliggende sø udvider den voksne barnets horisont for naturoplevelser. Den voksne taler med barnet om årstiderne og/eller planter og dyr de finder på deres vej.

KAMERATESTEN¹⁶ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne tager børnene med ud naturen og følger børnenes spor, når de har spørgsmål eller finder nogle spændende. Den voksne deler ud af sin viden eller sammen med barnet undersøger de, hvordan sammenhænge er mellem forskellige naturfænomener.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Børnene bliver nysgerrige og deler deres tanker med de andre børn eller voksne. De begiver sig selv ud på eventyr på vores naturlegepladser, hvorved de får et større kendskab til insekter, snegle, kastanjer mm.

¹⁶ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

Børnene kravler op på store sten, hopper i vandpytter, leger i sand og får derved styrket deres selvbevidsthed og motorik.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

To vuggestuebørn finder ud af at der er snegle i det mere vildtvoksende græs op til hegnet. Den voksne viser barnet at de kan lave et lille midlertidigt bo til sneglene i en spand. Dette optager børnene så meget at de hver morgen de næste uger, selv finder spande og går på opdagelse langt hegnet.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNENE I FORHOLD TIL EMNET

ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB - de seks læreplanstemaer

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis. Det pædagogiske personale må aktivt formidle kultur og støtte alle børn, uanset baggrund, kompetencer og forudgående erfaringer med kultur. Læringsmiljøet skal understøtte børn i at eksperimentere med, øve sig i og afprøve sig selv inden for en bred vifte af kunstarter og udtryk.

Læringsmiljøet skal sikre, at alle børn får erfaringer, der kan forankre værdier, og som kan fungere som rettesnor for at orientere sig og handle på en hensynsfuld, demokratisk og respektfuld måde. Dette understøtter forpligtende fællesskaber og sikrer sammenhæng til skole, lokalsamfund og en globaliseret verden.

Kulturelt indtryk og udtryk

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte skabende virksomhed og æstetik, der er både indtryk og udtryk. Indtryksdimensionen består af børnenes egne æstetiske oplevelser i direkte

møder med forskellige kunstarter såsom scenekunst, film, maleri, musik, sang og litteratur. Æstetiske oplevelser giver børn mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme. Samtidig har oplevelserne en kropslig dimension, hvor indtryk sætter førsproglige aftryk som kropslige fornemmelser og oplevelser. Det kan fx være, at børn mærker spændingen i kroppen, når de lytter til en fængslende -fortælling, eller børnene kan føle glæde eller nedtrykthed over farverne i et maleri.

Udtryksdimensionen indeholder børnenes egen skabende og eksperimenterende praksis. Den er båret af børns lyst, kreativitet, improvisation og aktive deltagelse. Nysgerrighed, sansning, leg og fantasi indgår i den æstetiske læreproces og ansporer til nye perspektiver og anskuelser, der kan forankres som ny viden og ny læring.

Derfor må det pædagogiske personale være lydhørt og understøtte børn i, at børnene selv skaber kulturelle udtryk i et læringsmiljø, der inddrager børn i processen, værdsætter fordybelse og konstruktion samt børns egne eksperimenterende udtryk.

Læringsmiljøet er afgørende for børns kognitive, æstetiske, personlige og sociale erfaringsdannelse og omfatter derfor både dagtilbuddets rammer og lokale kulturtilbud og kunstneriske

arrangementer. Det fysiske læringsmiljø i eller uden for dagtilbuddet må samtidig give mulighed for, at børn selv kan søge inspiration og oplevelser i forskellig litteratur og billedbøger, musik, fotografi mv.

Kultur og fællesskab

Børn skal have mulighed for at skabe egen mening og indhold i hverdagen. De skal opleve, at deres måder at forvalte tid og rum, leg, venskaber og konflikter på bliver mødt med nysgerrighed og respekt. Samtidigt må læringsmiljøet være et demokratisk fællesskab, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle børn, og hvor børn oplever sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesser ud fra erfaringsniveau og formåen. Alle børn skal have mulighed for at udfolde deres fulde potentiale uafhængigt af social baggrund, køn, alder mv.

Derfor må børn mødes med en differentieret pædagogisk indsats, så alle, også børn i udsatte

positioner, har mulighed for at få erfaringer med at udfolde sig og begå sig i samfundet. Et element heri kan være, at børn får mulighed for at bruge IT i et eksperimenterende fællesskab. Børn skal understøttes i at udvikle evner, så de kan blive både skabende og producerende og navigere i samfundet på etisk forsvarlige måder i forhold til sig selv og andre.

Deltagelse i fællesskaber handler om at have forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner. Læringsmiljøet skal bidrage til at udvikle børns forståelse af egne værdier og respekt for andres. Forældres kompetencer og vigtige viden om fx religiøse højtider og familiestrukturer eller de lege, bøger og film, børn er optagede af, bør være synlige i dagtilbuddet. Gennem ligeværdig dialog og samspil må alle forældre gives mulighed for at tage del i et gensidigt forpligtende samarbejde og være en del af dagtilbuddets hverdag og fællesskab.

(Bilag 6 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

PÆDAGOGISKE MÅL FOR LÆREPLANSTEMAET KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

§13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

YDERLIGERE INPUT TIL ARBEJDET MED TEMAET "KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESKAB"

Under jeres arbejde med temaet "Kultur, Æstetik og Fællesskab" kan I finde inspiration via eventuelle links og eventuelt udleveret materiale. Ligeledes bør man orientere sig i institutionens nuværende læreplan og andre eksisterende politikker, der kunne have relevans.

ARBEJDSSPØRGSMÅL TIL UDARBEJDELSEN AF TEMAET "KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESKAB"

I bedes tage stilling til alle nedenstående spørgsmål, og skrive det ind i dokumentet, der efterfølgende sendes til pædagogisk leder via mail eller Kbhmedarbejder. Den pædagogiske leder vil herefter renskrive det.

ER DER ANDRE TEORETISKE INPUT, DER SKAL MED END DET I TEKSTEN?

HVAD ER DEN VOKSNES ROLLE I FORHOLD TIL TEMAET?

Den voksnes rolle er at udvide barnets horisont i forhold kultur, æstetik og fællesskab. Den voksne skal på et niveau, der passer til børnene, åbne barnets øjne for det demokratisk og mangfoldige samfund, vi er en del af. Den voksne skal inspirere barnet til kunstnerisk udfoldelse gennem kreative processer såsom værkstedsaktiviteter, sang, bøger mm. Den voksne følger de traditioner vi har i institutionen og i samfundet dvs. fastelavn, jule mm.

KAMERATESTEN¹⁷ – HVORDAN KAN VI SE DEN VOKSNE HANDLER UD FRA BESKRIVELSEN

Den voksne giver nogle gange barnet valgmuligheder, så det oplever at blive hørt og at det har en stemme.

Den voksne taler med børnene på stuen om deres familiers oprindelsesland og hvilken normer man har i de forskellige hjem og lande.

Den voksne følger traditionerne i huset og i samfundet.

KAMERATESTEN – HVORDAN SER VI EN EFFEKT FOR BØRNENE?

Børnene deltager aktivt i dialog med de voksne og de andre børn om de forskellige kulturer og baggrunde, de har. Dette giver dem en større indsigt og forståelse for vores mangfoldige samfund.

Børnene har mod på at kaste sig ud i forskellige kreative processer og udvikler deres fantasi og nysgerrighed og en forståelse af hvordan forskellige ting kan anvendes.

¹⁷ Kameratesten: Hvis man stillede et kamera op og filmede, hvordan vil vi helt konkret kunne se og høre, at vi handler ud fra beskrivelsen?

Børnene lærer traditionerne at kende og udviser glæde, når vi nærmer os årstiden for traditionen. De deltager aktivt i de aktiviteter, som de voksne sætter i gang.

PRAKSISFORTÆLLINGER – EKSEMPLIFICÉR DET GODE EKSEMPEL MED TO PRAKSISFORTÆLLINGER

Vi nærmer os december måned og en børnehavegruppe er i gang med at bage julesmåkager. Imens den voksne og børnene bager, taler de sammen om hvorfor vi fejrer jul og hvorfor der hører julekager til.

PÆDAGOGISK ONELINER/STATEMENT – HVIS I SKAL SKRIVE 1-2 SÆTNINGER, HVAD ER SÅ DET VIGTIGSTE FOR BØRNE I FORHOLD TIL EMNET

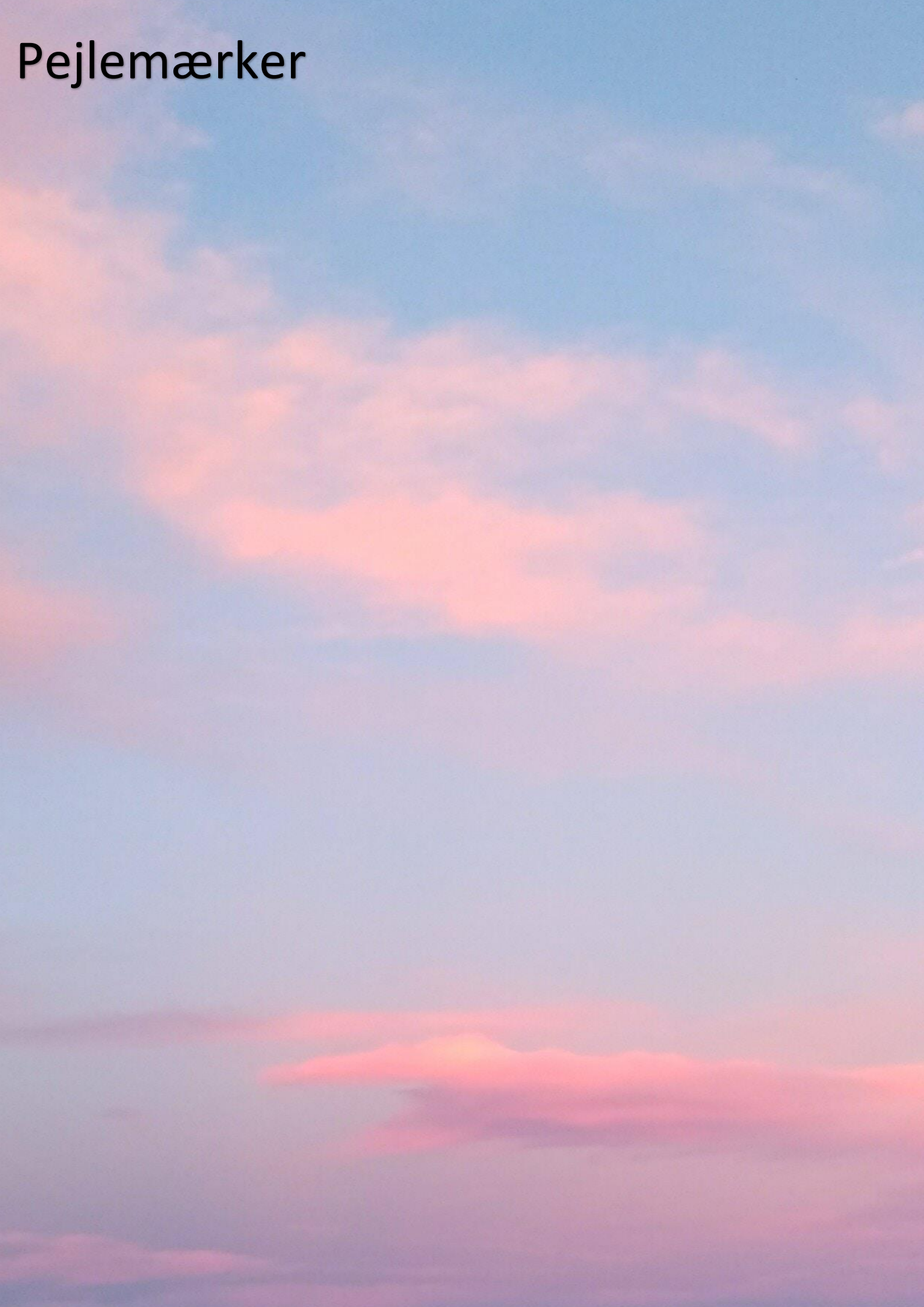
ANDET

ER DER BEHOV FOR ÆNDRINGER I PRAKSIS FOR AT OPFYLDE OVENSTÅENDE?

EVALUERING – *DETTE PUNKT SKAL IKKE UDFYLDES*

(Der vil i løbet af 2019 blive udarbejdet en form for, hvordan evalueringen udføres)

Pejlemærker

PEJLEMÆRKER

I 2012 arbejdede det pædagogiske kvalitetsudvalg i Københavns Kommune med at komme med bud på, hvordan man kan understøtte institutionerne i at skabe den bedst mulige pædagogiske praksis. Udvalget kom i den forbindelse med seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet, som alle institutioner i Københavns Kommune skal arbejde med. Der er ikke noget krav om hvordan arbejdet med Pejlemærkerne skal beskrives. Vi har valgt at lade beskrivelsen være en del af ovenstående, hvor de nogle gange ligger implicit i og andre gange eksplicit.

Pejlemærkerne og beskrivelsen af dem ses nedenfor:

SOCIALE RELATIONER – POSITIV VOKSENKONTAKT HVER DAG

Alle børn og unge har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn og unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn og unge skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse.

INKLUSION OG FÆLLESSKAB – BØRNE- OG UNGEFÆLLESSKABER TIL ALLE

Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central.

SPROGINDSATSEN – MULIGHEDER Gennem SPROG

Alle børn og unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog.

FORÆLDRESAMARBEJDE - FORÆLDREPARTNERSKAB

Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns eller unges udvikling og trivsel.

Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab.

SAMMENHÆNG – OGSÅ I OVERGANGE

Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet/den unge og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang.

KRAV OM REFLEKSION OG METODISK SYSTEMATIK I DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder - arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børne- og unge-gruppe og øvrige lokale forhold.

Evaluering og Dokumentation

DOKUMENTATION

Arbejdsgruppen er ved at beskrive dette afsnit.

EVALUERING

Arbejdsgruppen er ved at beskrive dette afsnit.

EVALUERING AF SMÅ OG STORE PROJEKTER

Arbejdsgruppen er ved at beskrive dette afsnit.

EVALUERING AF HELE LÆREPLANEN ELLER DELTEMAER I LÆREPLANEN

Arbejdsgruppen er ved at beskrive dette afsnit.

GOD ARBEJDSLYST!

Arbejdsgruppen er ved at beskrive dette afsnit.